

JAARVERSLAG 2004

SAMENVATTING

2004 was het 28° werkjaar van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) Antwerpen, publiekrechtelijke instelling met rechtspersoonlijkheid, en het 19° werkjaar van het Economisch Studiebureau van de provincie Antwerpen (ESA) vzw. Beide organisaties zijn ontstaan uit de wil van het provinciebestuur van Antwerpen om de economische ontwikkeling en de jobcreatie in de regio te bevorderen met wat vandaag een “voorwaardenscheppend beleid” heet. De centrale overheid en later het Vlaams Gewest creëerden met de GOM's hiervoor instellingen met specifieke bevoegdheden, en gelastten die naderhand ook met specifieke opdrachten. Omdat GOM en ESA geïntegreerd werken wordt er een geïntegreerd jaarverslag voorgelegd.

De kerntaken van GOM Antwerpen en ESA zijn gegevensverzameling, studie en promotie van de economische ontwikkeling in de provincie, beleidsvoorbereiding en -advisering betreffende ruimtelijke economische planning en infrastructuur, realiseren van projecten zodat bedrijven en investeerders zich in de regio kunnen vestigen, en verstrekken van informatie, advies en begeleiding aan ondernemingen.

Onder de vorige Vlaamse legislatuur zijn in 2004 de decreten aangenomen waarbij de bedrijfsadviesdiensten van de vijf Vlaamse GOM's in één Vlaams Agentschap voor het Ondernemen - met vestigingen in elke provincie - zullen worden ingebracht, terwijl de provincies de taken op het gebied van studie, promotie, regionale economische ontwikkeling en bedrijfsvestiginginfrastructuur met de daarbij horende bevoegdheden zullen overerven en hiervoor Provinciale Ontwikkelingsmaatschappijen kunnen oprichten. De uitvoering van die hervorming - o.m. naar concrete opdrachten en personeelsinvulling – wordt thans voorbereid. In 2004 werd door GOM en ESA bij alle taken ingespeeld op actuele ontwikkelingen en uitdagingen.

Planning & Ontwikkeling

Bij de beleidsdiensten en projecten nam het plannen én ontwikkelen van bedrijventerreinen, gelet op de schaarste aan bedrijfsruimte, een centrale plaats in. Bij de planning en beleidsadvisering ging bijzondere aandacht naar het provinciaal beleidsplan voor de “Brabantse Poort”, de afbakening van het Vlaamse “Economisch Netwerk van het Albertkanaal” (ENA), van het regionaal-stedelijk gebied Turnhout en van kleinstedelijke gebieden, naar de advisering van ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP), van Bijzondere Plannen van Aanleg (BPA) en van sectorale BPA's voor zonevreemde bedrijven.

Voor het GOM-industrieterrein Duwijck te Lier verliep de grondverwerving vlot, dank zij de medewerking van het Comité tot Aankoop, en werden van de Vlaamse overheid en de Europese Unie subsidies bekomen voor een vooruitstrevende ruimtelijke inrichting. Tegen eind 2004 was fase 1 van de zone “open for business”.

Bij de realisatie van bedrijventerreinen paste de GOM ook publiek-private samenwerking (PPS) toe in de praktijk, onder meer bij de industriezones Pullaar 1 en 2 te Puurs, en Krekenberg-II te Boom. Voor beide sites bleek goede samenwerking met het provinciebestuur bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen, en met de Vlaamse overheid voor de verwerking, essentieel.

Ook de herontwikkeling van het slachthuis te Antwerpen is een PPS-project dat in 2004 veel aandacht opeiste.

De nood aan bedrijfsruimte leidde ook tot het streven naar hergebruik van bestaande sites. Hiervoor werkte de GOM een “innovatief streekontwikkelingsproject” uit om bestemde maar onbenutte ruimte in het arrondissement Mechelen te kunnen recyclen. Ook in het saneren en herontwikkelen van terreinen, waaronder Willebroek-Noord en Balmatt werd veel voorbereidingswerk geïnvesteerd.

Een ander aandachtspunt was het wegwerken van knelpunten betreffende mobiliteit en ontsluiting van bedrijvenszones. Diverse “streefbeeldstudies” voor de toekomstige (her-) inrichting van wegen werden actief opgevolgd en geadviseerd.

De inventarisering van de bedrijventerreinen in het GIS (Geografisch InformatieSysteem) werd geïntensifieerd en beter afgestemd op het adequaat informeren van potentiële investeerders. Met terreinbezoeken wordt nu ook informatie vergaard over het effectieve grondgebruik en over de vestigingsplaatsen van de bedrijven. Dit wordt gekoppeld aan de GOM-bedrijvendatabank, waardoor ook de spreiding van de economische ontwikkeling beter in kaart zal kunnen worden gebracht.

De GOM participeert actief in het bestuur van de bedrijvencentra. Uit de jaarlijkse evaluatie blijkt een vrij behoorlijke bezettingsgraad. Meerdere centra maakten een aanvang voor investeringen in vernieuwing en aanpassing om aan de hedendaagse noden van startende ondernemers tegemoet te komen.

Monitoring & Promotie

De regionaal-economische ontwikkeling werd van nabij opgevolgd, waarbij ook werd samengewerkt met de Streekplatformen. De GOM-studiedienst verzamelde en analyseerde actuele regionaal-economische gegevens op provinciaal, arrondissementeel en gemeentelijk niveau (werkgelegenheid, inkomens, omzet, export, investeringen, ..) en publiceerde de resultaten in ondermeer “Uitgerekend...” en de “GOM-Info”. De jaarlijkse enquête bij het bedrijfsleven geeft een inzicht in de prestaties en vooruitzichten van de provinciale economie en informeert beleidsmakers over de sterkten en zwakten. Alle deelnemende bedrijven ontvingen ook een rapport waarmee ze hun positie konden vergelijken.

Betreffende promotie werd aan een gezamenlijke investeringsmissie met de Dienst Investeren Vlaanderen en Vlaamse GOM's naar Taiwan en Korea geparticipeerd.

Voor het promotieplan dat beoogt de Europese regio-netwerking te bevorderen op economisch-cultureel gebied werd samenwerking gezocht met partners in de provincie, en werden acties voor 2005 voorbereid.

De samenwerking met de provincie Shaanxi in China werd voortgezet met de opvolging van diverse bedrijfssamenwerkingsdossiers. Dit gebeurde eveneens in de relatie met onze partnerregio's in Centraal- en Oost-Europa, de regio Malopolska (Krakau) in Polen en de Leningrad Oblast in Rusland, waar er naast wederzijdse bedrijfscontacten-missies en opvolging hiervan ook officiële bezoeken en uitwisselingsprojecten waren.

Met twee Economische Fora werd in 2004 de aandacht van beleidsmakers en bedrijfsverantwoordelijken gevestigd op opportuniteiten voor milieuvriendelijk produceren, en op de vooruitzichten van de voor Antwerpen zo belangrijke chemiesector.

Bedrijfsadvies en -ondersteuning

Bij de dienstverlening aan het bedrijfsleven stond ook in 2004 de begeleiding van nieuwe investeerders en KMO's voorop: de "all-inclusive" investeringsbegeleiding, de advisering rond vergunningenproblematiek inzake milieu en ruimtelijke ordening, het geven van milieuadvies, de bevordering van de technologieoverdracht en van de innovatie, acties rond toelevering en exportbevordering inclusief de organisatie van groepsstanden op toeleveringsbeurzen.

Naast reactief eerstelijns-bedrijfsadvies en begeleiding, werden ook pro-actief infosessies georganiseerd en bedrijven bezocht, en werd heel wat nieuwe en geactualiseerde bedrijfsvriendelijke informatie aangemaakt en verspreid via brochures, en - steeds meer - via het internet.

Het Bureau voor Projectassistentie bood een veelzijdige ondersteuning aan sociale-economiebedrijven, en begeleidde de totstandkoming van startcentra voor deze bedrijven.

In het Interreg-III programma werden heel wat grensoverschrijdende projecten voor Europese steun aangebracht en uitgewerkt, en door het GOM-project "Kwaliteit loont" in het EU-doelstelling-2 programma konden opnieuw heel wat Kempense ondernemingen ondersteund worden.

Pienternet, dat een onderkomen kreeg in het provinciale Fotomuseum, ontplooië diverse initiatieven om gebruik van ICT en internet zinvol in het leerproces en het dagelijks leven van jongeren te integreren.

Logistieke activiteiten

Naast het constant updaten van de eigen druk bezochte website, beheerde GOM Antwerpen ook de portaalwebsite van de Vlaamse GOM's, die volledig thematisch werd geherstructureerd en geactualiseerd zodat dezelfde informatie consistent in heel Vlaanderen wordt aangeboden. De informatica werd verder aangepast aan de nieuwe noden, en veel inspanningen gingen naar het operationaliseren van het Delphi-bedrijfscontacten-systeem.

Meer concrete informatie over het gepresteerde onderzoek, de uitgebrachte adviezen en de gerealiseerde projecten en acties vindt u in het hierna volgende "Jaarverslag 2004".

Ook dit jaar wenst de raad van bestuur zijn personeel en alle openbare en privé-instanties die met GOM Antwerpen en met ESA vruchtbaar samenwerken te danken voor hun inzet ten bate van de bevordering van welvaart en welzijn in de provincie Antwerpen.

INHOUD

GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN ECONOMISCH STUDIEBUREAU VOOR DE PROVINCIE ANTWERPEN vzw

DEEL I: INSTITUTIONELE ASPECTEN

.....	5
1. Algemeen beleid	5
1.1. GOM Antwerpen.....	6
1.1.1. raad van bestuur GOM Antwerpen	6
1.1.2. raad van bestuur ESA en directiecomité GOM	7
2. personeel.....	8

DEEL II: OVERZICHT ACTIVITEITEN 9

1. beleidsdiensten	9
1.1. bedrijventerreinen, vervoersinfrastructuur en ruimtelijke ordening.....	9
1.1.1. inventaris, databank en beleid inzake bedrijventerreinen	9
1.1.1.1. GIS (Geografisch Informatiesysteem) Bedrijventerreinen.....	9
1.1.1.2. projecten (verbetering van) ontwikkeling en beheer bedrijventerreinen...	11
1.1.1.3. strategische beleidsplannen.....	11
1.1.1.4. afbakeningsprocessen	11
1.1.1.5. vertaling van beleidsvisies in concrete projecten	12
1.1.1.6. overige ruimtelijk-economische inbreng / beleidsvoorbereiding.....	12
1.1.2. advisering structuur- en uitvoeringsplannen	13
1.1.2.1. structuurplannen	13
1.1.2.2. bestemmingsplannen	13
1.1.3. onderzoeken en adviezen met betrekking tot zonevreemde bedrijven.....	14
1.1.4. saneren en herontwikkelen van bedrijventerreinen	14
1.1.5. transportzone Hoogstraten-Meer	16
1.1.6. verkeersinfrastructuur & Mobiliteit.....	16
1.2. streekbeleid	17
1.2.1. doelstelling-2 project Kempen “Kwaliteit loont”	17
1.2.2. INTERREG	17
1.2.3. ondersteuning van streekplatformen en streekdossiers	20

1.3. informatie en studies	21
1.3.1. Verwerking van regionaal-economische gegevens	21
1.3.1.1. Jaarlijkse enquête bij het bedrijfsleven	21
1.3.1.2. “Uitgerekend....de provincie Antwerpen”	21
1.3.1.3. “De regio in cijfers” op de GOM’s-koepelwebsite	22
1.3.1.4. Uitgeklaard... Antwerpen	22
1.3.1.5. Publieke dienstverlening	22
1.3.2. Periodieke en andere informatieve publicaties	23
1.3.2.1. Bedrijvengids & -databank	23
1.3.2.2. Gemeenteprofielen.....	23
1.3.2.3. GOM Info.....	24
2. Realisaties van Projecten	25
2.1. Bedrijventerreinen in eigen beheer	25
2.1.1. Industrierrein Krekelenberg-I te Boom-Niel.....	25
2.1.2. Industrierrein Duwijkstraat / Antwerpsesteenweg, fase I te Lier	25
2.2. Bedrijventerreinen en ontwikkelingsprojecten in publiek-private partnerships	26
2.2.1. Industriezones Pullaer 1 en 2 te Puurs	26
2.2.1.1. Terreinaankoop	26
2.2.1.2. Mobiliteit - ontsluiting.....	26
2.2.1.3. Onteigening Pullaer II.....	27
2.2.2. industrierrein Krekelenberg-II te Boom	27
2.2.2.1. Onteigeningsdossier	27
2.2.2.2. Opmaak PRUP	28
2.2.2.3. Onteigening gronden Prayon	28
2.2.3. Slachthuis Antwerpen	28
2.2.4. Oude Vismarkt, Antwerpen	29
2.2.5. Muggenberg (Greenhill) te Putte.....	29
2.2.6. Massenhoven-Ranst.....	29
2.3. Studiesyndicaten voor publiek-private partnerships	30
2.3.1. Studiesyndicaat Schawijck (Kapelleveld-II)	30
2.3.2. Studiesyndicaat Vaartland - Willebroek	30
2.4. Bedrijvencentra	30
2.5. participatie in stedelijke (sociale-economie) projecten en in Regionale Incubatiecentra voor sociale economie	31
2.6. Bureau voor Projectassistentie.....	31
2.7. Pienternet	32
2.8. Luchthaven Deurne	33
3. Promotie-activiteiten	34

3.1. Investeringspromotie - publicaties	34
3.1.1. Flanders' Business Newsletter.....	34
3.2. Investeringspromotie: missies en acties.....	34
3.3. Economisch Forum	34
3.4. Overige.....	35
4. Bedrijfsdiensten	36
4.1. Algemene informatie en eerstelijnsadvies; begeleiding van investeringen	36
4.1.1. Subsidieleidraad voor het bedrijfsleven	36
4.1.2. Brochures ruimtelijke ordening	36
4.1.3. Brochures milieu	37
4.1.4. Brochure risicokapitaal.....	37
4.1.5. G-Magazine	37
4.2. Promotie van Export.....	37
4.2.1. Op de siertoer	37
4.2.2. Groepsdeelname beurzen	38
4.3. Internationale samenwerking.....	38
4.3.1. Relaties met China	38
4.3.2. Acties Centraal & Oost-Europa.....	38
4.3.2.1. Malopolska (Polen)	38
4.3.2.2. Leningrad oblast (Rusland)	39
4.3.3. Samenwerking met Europese regio's	39
4.4. Innovatie en Technologie-overdracht	39
4.4.1. Relatie met andere Antwerpse innovatieactoren	39
4.4.2. Projectwerking	40
4.4.3. Begeleiding bedrijven bij innovatieactiviteiten.....	40
4.4.4. Activiteiten	40
4.4.5. Waterfront	41
4.5. Toelevering.....	41
4.5.1. Informatie & promotie.....	41
4.5.1.1. Toeleveringsinventaris	41
4.5.1.2. Publicatie "Toeleveren vandaag"	41
4.5.2. Toeleveringsacties en –beurzen	41
4.6. Bedrijfsadviesdienst Ruimtelijke Ordening	42
4.7. Bedrijfsadviesdienst Milieu	43
4.7.1. Bedrijfsbegeleiding	43
4.7.2. Acties naar bedrijven	43
4.7.3. Milieuadvisering & -beleid	43
4.7.4. Diversen.....	44
4.8. Bevordering van het ondernemen	44

5. Diversen	45
5.1. Samenwerking.....	45
5.2. Communicatie en externe relaties	45
5.3. Logistiek - Informatica	46
5.4. E-government.....	46
 PUBLICATIES.....	 47

GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ ANTWERPEN

Publiekrechtelijke instelling met rechtspersoonlijkheid

JAARVERSLAG 2004

**ECONOMISCH STUDIEBUREAU
VOOR DE PROVINCIE ANTWERPEN**

Vereniging zonder winstgevend doel

DEEL I: INSTITUTIONELE ASPECTEN

GOM Antwerpen is een publiekrechtelijke instelling met als taak de bevordering van de regionale economische ontwikkeling in de provincie Antwerpen.

Het decreet van 12 juli 1990 regelt de werking en de taken van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's). De samenwerking tussen openbare (provinciebestuur, intercommunales, gemeenten) en private sector (werkgevers- en werknemers) in de bestuursorganen ligt hiervoor aan de basis.

Tot de kerntaken van de GOM behoort de dienstverlening aan het bedrijfsleven in het algemeen en aan de KMO in het bijzonder, en dit onder de vorm van informatieve begeleiding en eerstelijnszorg op verschillende domeinen. Het bevorderen van een bedrijfsvriendelijke omgeving (het voorwaardenscheppend beleid) en het promoten van onze regio zijn de twee andere kerntaken. De GOM speelt hierbij een adviserende, coördinerende en stimulerende rol en houdt zich tevens bezig met het concipiëren en realiseren van projecten. Hierbij verricht GOM ook gegevensverzameling, studie en beleidsvoorbereiding op economisch vlak.

Door het Economisch Studiebureau van de provincie Antwerpen (ESA) vzw wordt voornamelijk beleidsondersteunend werk voor het provinciebestuur van Antwerpen verricht op vlak van regionale ontwikkeling. ESA staat ook in voor de realisatie van provinciale initiatieven in uitvoering van het bestuursakkoord van de provincie.

1. Algemeen beleid

GOM Antwerpen en ESA werken jaarlijks een beleidsactieplan uit. De beleidsprioriteiten worden hierbij vertaald naar missie, doelstellingen, strategie en acties op het niveau van de organisatie, van de afdelingen en van de medewerkers.

Het voornemen van de Vlaamse overheid om de diensten aan ondernemingen af te splitsen en te groeperen in één "Vlaams Agentschap voor het Ondernemen" (VLAO) kreeg in de loop van 2004 vastere vorm met de decreten die de oprichting van één VLAO voor Vlaanderen en vijf POM's (één per provincie) mogelijk maken. Streekontwikkeling en streekbeleid worden een provinciale bevoegdheid waarvoor de provinciebesturen een Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) kunnen oprichten. De POM wordt ook de rechtsopvolger van de GOM voor deze taken.

Om de concrete opdrachten en de personeelsinvulling te preciseren, onder meer in relatie tot de taken van de huidige GOM-medewerkers en de oprichting van de nieuwe organen voor te bereiden, is een stuurgroep gevormd bij het kabinet van minister Moerman die het werk van de vorige VLAO-taskforce overnam na de vorming van de nieuwe Vlaamse regering.

1.1. GOM Antwerpen

1.1.1. raad van bestuur GOM Antwerpen

De leden van de raad van bestuur zijn:

a. als vertegenwoordigers van de openbare sector:

- namens de provincie
de heer C. Paulus, gouverneur van de provincie Antwerpen
- namens CVP
de heren J. Hellemans
L. Helsen
mevrouw T. Muyshondt
- namens VLD
mevrouw N. Braem
- namens SPa
de heer F. Geudens
- namens GROEN!
de heer R. Lauwers
- namens Vlaams Belang
mevrouw C. Colman
de heren B. Van Hove
S. Vollebergh
- namens de gemeenten
mevrouw L. Detiège
- namens de intercommunales
de heer P. Feyaerts

b. als vertegenwoordigers van de private sector:

- namens VOKA
de heren L. Luwel
I. Van Vaerenbergh
E. Verbeeck
- namens het ACV
de heren P. Fransen
H. Herremans
J. Kerkhofs
K. Van Elsen
- namens het ABVV
de heren J. Rits
D. Schoeters

- namens UNIZO
de heren E. Marstboom
J. Tobback

- namens de Belgische Boerenbond
de heer J. Van Olmen

c. commissaris van de Vlaamse regering:

de heer B. Verbrugghe

1.1.2. raad van bestuur ESA en directiecomité GOM

De samenstelling van de beide bestuurscolleges is identiek en bestaat uit:

a. als vertegenwoordigers van de openbare sector:

- namens de provincie
de heer C. Paulus, gouverneur van de provincie Antwerpen
- namens CVP
de heer L. Helsen
mevrouw T. Muyshondt
- namens SP
de heer F. Geudens
- namens Vlaams Belang
de heer B. Van Hove
- namens de Intercommunales
namens IGEAN
de heer P. Feyaerts

b. als vertegenwoordigers van de private sector:

- namens VOKA
de heer L. Luwel
- namens het ACV
de heren P. Fransen
K. Van Elsen
- namens het ABVV
de heer D. Schoeters
- namens UNIZO
de heer E. Marstboom
- namens de Belgische Boerenbond
de heer J. Van Olmen

2. personeel

De onderlinge samenhang tussen de individuele taken van de medewerkers, zoals die in hun functiebeschrijvingen zijn vastgelegd, wordt via het “beleidsactieplan” bewaakt.

Bij GOM Antwerpen werd voor de afdeling Beleidsdiensten een afdelingshoofd “planning & projecten” in statutair kader aangeworven. Vermits betrokkene voordien in contractueel dienstverband als stafmedewerker voor de Ruimtelijke Ordening werkzaam was, werd hij in die functie vervangen door een nieuwe kracht.

In het raam van Interreg-IIIa werd ten behoeve van het koepelproject “duurzaam parkmanagement” een stafmedewerker in dienst genomen. De betrekkingen voor de begeleiding van de deelprojecten Willebroek en Pullaar-Puurs werden open verklaard.

In het kader van de inventarisering van de bestemde maar onbenutte bedrijfspercelen in het arrondissement Mechelen werd aan de GIS-medewerkster, wiens arbeidsovereenkomst was afgelopen, een nieuw contract aangeboden. Voor de uitvoering van eenzelfde opdracht in het arrondissement Antwerpen, uitgevoerd in samenwerking met IOK, die het luik arrondissement Turnhout op zich neemt, wordt nog een stafmedewerker aangeworven.

Bij ESA werd in opdracht van de provincie een seniormanager aangeworven voor het promoten van de economische relaties met de gemeenten.

De projectmanager “investeringspromotie en internationale relaties” nam in het voorjaar ontslag en werd inmiddels vervangen.

Ten slotte werd nog een stafmedewerker in dienst genomen die halftijds is ingezet voor het behartigen van de intra-Europese netwerking en halftijds voor het Interreg-programma.

DEEL II: OVERZICHT ACTIVITEITEN

1. beleidsdiensten

1.1. bedrijventerreinen, vervoersinfrastructuur en ruimtelijke ordening

1.1.1. inventaris, databank en beleid inzake bedrijventerreinen

1.1.1.1. GIS (Geografisch Informatiesysteem) Bedrijventerreinen

Eind januari 2005 werden de gegevens van de GIS-inventarisatie bij de Vlaamse Administratie Economie ingestuurd. Er werd hiermee voldaan aan de taakstelling opgelegd vanuit de Vlaamse overheid voor 2004.

Deze contractuele opdracht bestond uit:

a. actualiseren van de inventaris bedrijventerreinen in GIS

De volgende gegevens werden geactualiseerd:

- bedrijventerreinen
- gebruikspcelen op de bedrijventerreinen
- infrastructuur aansluitend aan de bedrijventerreinen

Door terreinbezoek wordt de informatie over het effectieve landgebruik (zowel bebouwde als niet-bebouwde pcelen) en over de vestigingsplaatsen van de bedrijven gecontroleerd.

b. digitalisatie van de plannen van aanleg (contouren)

c. bijkomende informatie in de bestaande GIS-lagen

Volgende informatie werd extra opgenomen in de attribuuttabellen van de GIS-datalagen:

- revisiedatum: datum van de laatste terreincontrole
- aanduiding of de terreinen voor of na 1970 werden aangelegd (voor terreinen > 5 ha)

d. opvragingsinstrument voor investeringspromotie

Er werd een vereenvoudigd GIS-programma (Logisview) aangekocht waarmee de personeelsleden, die investeerders informeren over de op de markt beschikbare gronden, eenvoudige opzoeken kunnen doen en kaartjes kunnen aanmaken. De GIS-cel heeft het programma aangepast aan de noden van GOM Antwerpen. In juli en augustus 2004 gaf de GIS-cel drie interne opleidingen voor de gebruikers. In totaal namen 23 personeelsleden deel.

e. ruimtebalans bedrijventerreinen

In april 2004 werd de jaarlijkse ruimtebalans met de bezetting van de bedrijventerreinen overgemaakt aan de administratie Economie van de Vlaamse gemeenschap.

Naast de opdrachtfunctie zorgde de GIS cel voor visualisatie en analyse van geografische gegevens en kaartmateriaal voor De Lijn, ABX Logistics, Accopack, Aminal, Arohm, Be positive, ENS, Club van Lotharingen, GOM West-Vlaanderen, Greenpol, IOK, Stad Antwerpen (SOBA), VOKA (Kempen, Antwerpen-Waasland), Provincie Antwerpen (GIS-cel), Renotech, Seder, Universiteit (VUB, ULG), Waterbouwkundig laboratorium, Waterwegen & Zeekanaal, Studiebureaus (BCI Global, Groep planning, Eurinpro) en een aantal studenten.

basis voor koppeling tussen GIS-percelenlaag en bedrijvendatabank

De GIS-cel legde in 2004 de basis voor een koppeling tussen de GIS-terreinendatabank en de Delphi-bedrijvendatabank. Elk bedrijf dat op een bedrijventerrein gelegen is, kreeg in de Delphi-databank een perceelsnummer. Dit perceelsnummer is de sleutel voor de link met de GIS-databank.

archief beschikbare percelen

In november 2004 werd gestart met de aanleg van een archief van beschikbare gronden en te koop staande panden, met een digitale foto, oppervlaktegegevens, contactpersoon en eventueel verkoopprijs. De GIS-cel verzamelt deze informatie uit terreinbezoek, opzoekingswerk en informatie van collega's en externe informatie (immobiliënkantoren, IOK, gemeenten, ...).

geoloket "bedrijventerreinen"

Eind mei 2004 ging het geoloket bedrijventerreinen online (www.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen), een gezamenlijk initiatief van de Vlaamse administratie Economie, het Ondersteunend Centrum GIS Vlaanderen en de GIS-cellen van de GOM's. De door de GOM's verzamelde GIS-gegevens over de bezetting van de bedrijventerreinen zijn via deze website visualiseerbaar en bevroegbaar. Tevens voorziet de website een link naar de GOM met de mogelijkheid tot het doorsturen van opmerkingen.

Verder werden GIS-data uitgewisseld met De Lijn, Stad Antwerpen (SOMA), IOK en NV Zeekanaal.

Als actie uit het beleidsactieplan (businessplan) 2004 werd een stappenplan uitgewerkt voor het onderzoek naar onbenutte percelen op bestaande bedrijventerreinen en werd een test uitgevoerd voor de inventarisatie van deze percelen te Sint Katelijne Waver.

1.1.1.2. projecten (verbetering van) ontwikkeling en beheer bedrijventerreinen

In het verleden gebeurde rond bestaande bedrijventerreinen weinig concreets. Begin 2004 startte de afdeling Planning en Ontwikkeling met een eerste innovatief streekontwikkelingsproject “bestemde maar onbenutte terreinen” in het arrondissement Mechelen. Het project beoogt alle bestemde maar onbenutte bedrijfskavels op te sporen, er de eigenaars van op te zoeken en deze, na overleg met de gemeente, te contacteren. Zo tracht de afdeling Planning en Ontwikkeling de kavel te hermarkten of een beter zicht te krijgen op de oorzaak van niet-gebruik. Dit project loopt verder in 2005.

In september 2004 werd aanvullend, in samenwerking met het IOK, een gelijkaardige projectaanvraag ingediend voor de arrondissementen Turnhout en Antwerpen.

1.1.1.3. strategische beleidsplannen

De **Brabantse Poort** (de gemeenten Boom, Bornem, Niel, Puurs en Willebroek) werd in het ruimtelijk structuurplan voor de provincie Antwerpen geselecteerd als poort van provinciaal niveau waar potentieel is voor bijkomende bedrijventerreinen. De verknoping van water (Zeekanaal), weg (A12/N16) én spoor biedt grote mogelijkheden inzake de uitbouw van multimodaal vervoer.

De acties en terreinontwikkelingen van de GOM (zie verder) illustreren het belang van deze regio voor onze provincie.

Het strategisch plan dat in opdracht van het provinciebestuur wordt opgemaakt, omvat enerzijds een beleidskader voor de beoordeling van toekomstige ruimtelijk-economische ontwikkelingen en anderzijds een draaiboek voor de aanpak van verschillende acties (inbreiding, nieuwe terreinen, herstructurering, infrastructuur,...).

De GOM volgde in de project- en stuurgroep de vooruitgang van dit planningsproces en maakte adviezen op ter bespreking binnen de GOM-commissie Economie en Ruimte o.m. voor een viertal zoekzones voor nieuwe bedrijventerreinen. De raad van bestuur keurde deze adviezen goed. In het voorjaar van 2005 beslist de bestendige deputatie over het eindrapport.

1.1.1.4. afbakeningsprocessen

Het provinciebestuur werkte de afbakening van het **kleinstedelijk gebied Lier** in 2004 verder uit. De GOM volgde dit afbakeningsproces op in diverse stuur- en projectgroepen, bilaterale overlegmomenten, adviezen van de raad van bestuur. De ontwikkeling van het GOM-

bedrijventerrein Duwijck – Antwerpsesteenweg (zie verder) valt tevens binnen deze afbakening. Het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan (PRUP) voor de realisatie van de tweede fase van deze zone kadert in dit afbakeningsproces.

Het resultaat is zeer positief: de start van de officiële procedure is gepland voor half juni 2005, waarbij een afbakeningsvoorstel wordt voorgelegd met bijhorende PRUP's voor woon- en industriegebieden.

1.1.1.5. vertaling van beleidsvisies in concrete projecten

Sinds 2003 bracht de GOM meerdere adviezen uit betreffende het **Economische Netwerk Albertkanaal** (ENA) en de planning van bijkomende bedrijfsgronden in dit gebied. Op 23 april 2004 nam de Vlaamse regering een beslissing tot verdere uitwerking waarbij speciale aandacht ging naar de problematiek van Wommelgem-Ranst:

1. Prioriteit verlenen aan de implementatie van de voorstellen voor inbreiding en herstructurering van reeds bestemde bedrijventerreinen.
2. Selectie van de volgende terreinen voor de provincie Antwerpen: Beverdonk-Grobbendonk, Heirenbroek (fase 1)-Herentals, Militair domein-Olen, Liessel-Geel. Het betreft slechts een kleine selectie uit de voorstellen van de stuurgroep.
3. Onderzoeken welke de optimale ontsluitingsmogelijkheden zijn met betrekking tot de grootschalige ontwikkeling ten noorden van de E313 te Wommelgem-Ranst en de ontsluiting ervan. Opstarten van een MER en onderzoeken op welke manier de realisatie via een PPS kan worden gedaan.
4. Ontwikkelen van de zoekzone aan de Zwaaihoek te Ranst, op voorwaarde dat een passende beoordeling aantoont dat er geen betekenisvolle aantasting is van de natuurlijke kenmerken van het gebied.
5. Oprichting van een coördinatieplatform ter uitvoering en monitoring van het actieprogramma. In 2004 kwam het coördinatieplatform reeds twee maal bijeen. Doel is via een strakke planning uitvoering te geven aan het actieprogramma.

1.1.1.6. overige ruimtelijk-economische inbreng / beleidsvoorbereiding

De administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) laat een plan uitwerken voor de berging of het **storten van baggerspecie** uit de Zeeschelde, de Durme en de Rupel en vroeg GOM Antwerpen de 12 zoekzones - geselecteerd op nog niet in gebruik zijnde industrieterreinen en brownfields - te evalueren. Geen enkel voorstel kan volgens de GOM worden behouden. Eventueel kan een win-winsituatie worden gecreëerd voor terreinen die nood hebben aan een effectieve ophoging van het terrein en waarbij het bergen van niet-vervuilde specie kan worden overwogen. Dit advies werd besproken op de commissie Economie en Ruimte van 17 januari 2005 en goedgekeurd door de raad van bestuur.

1.1.2. advisering structuur- en uitvoeringsplannen

1.1.2.1. structuurplannen

De GOM Antwerpen verleende advies omtrent een aantal voorontwerpen van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen op vraag van het departement Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit.

1.1.2.2. bestemmingsplannen

De GOM Antwerpen verleende advies met betrekking tot de voorontwerpen van BPA's (verplicht) en RUP's (niet-verplicht) die binnen de provincie aan een plenaire vergadering werden voorgelegd en waarin bestaande ruimte voor bedrijvigheid wordt herbestemd, dan wel nieuwe ruimte voor bedrijvigheid wordt voorzien. Kwaliteitsinbouw in de voorschriften was bij de advisering van belang. Zuinig ruimtegebruik, de mogelijkheid van gedeelde voorzieningen, integratie van bedrijfswoningen, flexibiliteit bij de bestemming,... leidden tot voorstellen tot wijziging van de voorschriften. Het lot van bestaande bedrijvigheid en vermijden van mogelijke nieuwe zonevreemde activiteiten was een tweede aandachtspunt.

Er werd advies uitgebracht met betrekking tot volgende plannen:

A. ruimtelijke uitvoeringsplannen

- Beverdonk, Grobbendonk
- Industrielaan E313, Olen
- Dreefvelden, Sint-Katelijne-Waver
- Zonevreemde woningen, Sint-Katelijne-Waver
- Duwijkloop retentiezona, Lier.

B. bijzondere plannen van aanleg

- Fotografielaan, Wilrijk
- nr.4 Gem-voorz. Achterstraat, Zoersel
- Katerstraat, Nijlen
- nr.9 Meirberg, Hoogstraten
- Woonwagenpark Heirenbroek, Herentals
- Terelst, Edegem
- Slachthuis Van Gool, Kalmthout
- Bloemenveld, Wilrijk
- Industrielaan E313, Olen-Westerlo
- Industrielaan E313, Westerlo

- Gulkenrode, Wommelgem
- Wijtschot, Schoten

C. onderzoeken en adviezen met betrekking tot zonevreemde bedrijven

De GOM Antwerpen adviseerde over de voorontwerpen van sectorale BPA's inzake zonevreemde bedrijvigheid, die gemeenten voorlegden aan een plenaire vergadering. De GOM besteedde bijzondere aandacht aan het bedrijfseconomisch aspect van de voorgestelde herbestemmingen. Het betreft het planologisch attest voor de firma Goos te Geel en de sectorale BPA's van Mol, Ravels, Hoogstraten en Lille.

D. diversen

Bij de planningsprocessen van diverse ruimtelijke uitvoeringsplannen werkte de GOM Antwerpen intensief samen met de provinciale Dienst Ruimtelijke Planning en Mobiliteit en verleende advies op voorontwerpen. De GOM verleende eveneens advies inzake de strategische ontwikkelingsnota stadsbaken Lobroekdok.

1.1.3. onderzoeken en adviezen met betrekking tot zonevreemde bedrijven

Op vraag van gemeentebesturen adviseerde de GOM een reeks aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen binnen bestaande bedrijventerreinen. Dit gebeurde met bijzondere aandacht voor het duurzaam en zuinig ruimtegebruik.

Het betreft een aantal vergunningsaanvragen te Niel, Boom, Sint-Katelijne-Waver en Lille.

1.1.4. saneren en herontwikkelen van bedrijventerreinen

De drie projecten uit 2003 rond het saneren van verlaten en vervuilde bedrijventerreinen, namelijk Willebroek Noord, Balmatt en Petroleum Zuid, werden verder gezet. In de loop van 2004 werden de activiteiten van GOM Antwerpen rond deze twee laatste projecten afgerond of stopgezet. Er was ook een nieuw initiatief: het in de steigers zetten van een grootschalig project rond de herstructurering van verouderde bedrijventerreinen.

Willebroek Noord

Nadat in 2003 alle betrokken overheden zich akkoord verklaarden over het ruimtelijk-economisch toekomstbeeld voor Willebroek Noord en de strategie rond de publiek private samenwerking, stond 2004 in het teken van de voorbereiding van de uitvoeringsfase. Van januari tot april onderhandelden de publieke partijen over hun engagementen tegenover elkaar en tegenover de te kiezen private partner. Dit leidde tot een contractuele samenwerkingsverbinde(nis) ("Protocol Willebroek Noord") die in april en mei werd goedgekeurd door de raad van bestuur van GOM Antwerpen, de raad van bestuur van NV Zeekanaal, het college

van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad van Willebroek, de bestendige deputatie en de provincieraad van Antwerpen en de directieraad van OVAM. Om ook de goedkeuring door de Vlaamse regering te krijgen, werd het dossier begin mei besproken op een interkabinettenvergadering, maar raakte niet meer door de regering goedgekeurd vóór de Vlaamse verkiezingen van 13 juni. Het aantreden van de nieuwe Vlaamse regering noopte tot heroverweging van een aantal belangrijke engagementen van de Vlaamse overheid. Begin 2005 nam het dossier een nieuwe wending doordat zich een privé-ontwikkelaar aandiende voor een gedeelte van de zone.

Vanaf februari 2004 werkte het provinciebestuur inmiddels aan de opmaak van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) voor het bedrijventerrein. Dit ging voorspoedig want reeds in augustus werd het PRUP voorlopig vastgesteld door de bestendige deputatie. Er ging in 2004 ook aandacht naar het afstemmen van de ontwikkelingsperspectieven van de bedrijven op het gemeenschappelijke toekomstplan van de overheden. De raad van bestuur van GOM Antwerpen keurde in februari een beleidslijn goed hoe met dergelijke dossiers zal omgegaan worden. In een aantal concrete dossiers nam de raad ook een standpunt in. Eén van die dossiers leidde in het najaar tot intens overleg en het herbekijken van het voorontwerp PRUP.

Voor het latere bedrijventerreinbeheer werd een subsidiedossier ingediend en goedgekeurd bij de Vlaamse minister voor economie. Het betreft ondersteuning met externe expertise. Het project heeft een uitvoeringstermijn tot eind 2005.

Balmatt

GOM Antwerpen werkte op vraag van de streekactoren een herontwikkelingsplan uit voor de verlaten terreinen van het failliete asbestcementfabriek Balmatt te Mol. Na een principieel akkoord over de essentie van het te volgen scenario (najaar 2003), werd een gedetailleerd stappenplan, een financieringsplan en de ermee verband houdende juridische ontwerpteksten (contracten, koop-verkoop overeenkomst, aanbestedingsdossier overheidsopdracht, ...) uitgewerkt. De belangrijkste actoren die nodig waren voor het scenario (IOK, OVAM, curator) konden zich vinden in hun bijdrage voor het plan van aanpak. Via een 'second opinion' werd ook het totale deficit van het project berekend alsook de kans op budgetoverschrijding. Het totale deficit werd geraamd op 13 miljoen euro. Het dossier werd vervolgens op 2 juni aan de Vlaamse regering overhandigd met de vraag in te staan voor het gefaseerd delgen van het deficit, zodat de sanering en herontwikkeling zou kunnen starten.

Petroleum Zuid

De Stad Antwerpen werd via participatie in diverse werkgroepen actief bijgestaan bij het vormgeven van een geïntegreerde aanpak voor de sanering en herontwikkeling van Petroleum Zuid te Hoboken. Deze activiteiten vonden in het voorjaar plaats. Vanaf de zomer volgt stad Antwerpen een andere processtrategie waar GOM Antwerpen niet meer bij betrokken is.

Herontwikkelingsproject verouderde bedrijventerreinen

GOM Antwerpen is ingegaan op een oproep van de Vlaamse minister van economie voor het indienen van projecten die de herstructurering van verouderde bedrijventerreinen nastreven. In de zomer van 2004 werden alle bedrijventerreinen in de provincie gescreend op de noodzaak tot herontwikkeling. Vervolgens werden, samen met de gemeentebesturen, de knelpunten van een groot aantal terreinen in kaart gebracht. Dit leidde tot een projectvoorstel voor de aanpak van 1.300 ha bedrijventerreinen in de arrondissementen Antwerpen en Mechelen. Dit projectvoorstel werd op de raad van bestuur van september goedgekeurd, waarna het officieel werd ingediend. Eind december keurde de minister van economie het project integraal goed. De uitvoeringstermijn loopt tot eind 2007 en er gaat gepaard met ca. 500.000 euro Vlaamse subsidie.

1.1.5. transportzone Hoogstraten-Meer

De inspanningen om een uitbreiding van de transportzone te Meer (Hoogstraten) mogelijk te maken werden in 2004 voortgezet. Op initiatief van de GOM onderzocht de Vlaamse administratie de uitbreidingsmogelijkheid binnen de voorschriften van het bestaande Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

1.1.6. verkeersinfrastructuur & Mobiliteit

Streefbeeldstudie N124 Hoogstraten-Turnhout

De opmaak van dit streefbeeld volgt uit het Ruimtelijk Structuurplan van de Provincie Antwerpen (RSPA). GOM volgde deze streefbeeldstudie op. Aandachtspunten vanuit de economische sector zijn de ontsluiting van het bedrijf Duni (Hoogstraten) naar de E19, de ontsluiting van de bedrijven ten noorden van het kanaal Dessel-Schoten (Beerse/Rijkevorsel) richting E34 en het verder onderzoeken van de vrachtbewegingen op de N124.

Prioriteiten wegeninfrastructuur 2004-2006

Op 2 maart 2004 vergaderde de ESA-commissie Infrastructuur over het **ontwerp Driejarenprogramma Wegeninfrastructuur 2004-2006**. Zij maakte hierover een advies op, dat werd goedgekeurd door de raad van bestuur van ESA. Algemene opmerkingen betreffen de krappe budgetten in vergelijking met de noden van de provincie, de nood aan een betere afstemming tussen het ruimtelijk-economisch beleid en het mobiliteitsbeleid (vb. ontsluiting van nieuwe bedrijventerreinen) en de noodzaak voor de opname van een specifiek budget voor mobiliteitsstudies zodanig dat het gehele planningsproces in het driejarenprogramma wordt weergegeven. Daarnaast werd per arrondissement een prioriteitenlijst opgemaakt. Dit advies werd aan de administrateur-generaal van het departement Leefmilieu en Infrastructuur overgemaakt.

Streefbeeldstudie provinciaal stedelijk netwerk Aarschot-Lier

Op 19 april 2004 vergaderde de stuurgroep over het voorlopig eindrapport van de streefbeeldstudie voor de drager van het provinciaal stedelijk netwerk Lier-Aarschot (N10-R16-N14). De GOM bracht een positief advies uit. Er waren enkel opmerkingen over de ontsluiting van de industrieterreinen Antwerpsesteenweg / Hagenbroek te Lier en de ontsluiting van het terrein Massenhoven – Ranst naar de E313. Het eindrapport werd goedgekeurd door de Provinciale Auditcommissie op 13 mei 2004.

1.2. streekbeleid

1.2.1. doelstelling-2 project Kempen “Kwaliteit loont”

Doelstelling-2 project “Zorgsystemen voor bedrijven”

Het project “Kwaliteit loont” dat wordt gesponsord door het provinciebestuur en de Europese Unie, is een vervolg van het gelijknamige EFRO-project dat van 1997 tot 1999 werd uitgevoerd in de gemeenten van het doelstelling-2 gebied Kempen. GOM Antwerpen kan hierdoor een financiële tussenkomst verstrekken aan bedrijven uit deze regio die een “zorgsysteem” met betrekking tot kwaliteits-, veiligheids- of milieuzorg wensen in te voeren. De subsidieaanvragen werden beoordeeld door een evaluatiecommissie. Deze commissie geeft nadien ook een advies of tot de uitbetaling van de toegekende steun kan worden overgegaan.

Voor het budgetjaar 2002 werd een steun toegekend van 25.698 euro aan 7 bedrijven, waarvan uiteindelijk 20.377,70 euro kon worden uitbetaald.

Voor het jaar 2003 werden 20 bedrijfsdossiers goedgekeurd, waarvan 11 begeleidingen en 9 certificeringen; er werd een steunbedrag van 65.641,50 euro ter beschikking gesteld, op een totaal budget van 100.000 euro. De ongunstige conjunctuur, waardoor bedrijven niet noodzakelijk geachte uitgaven voor zich uitschuiven, én concurrentie vanwege de “adviescheques” waren hiervoor de belangrijkste oorzaken.

Deze redenen waren niet meer zo dominant in 2004 (de adviescheques waren trouwens medio 2004 uitgeput), en het totale budget van 100.000 euro kon toen beschikbaar worden gesteld voor 26 bedrijfsdossiers, waarvan 14 begeleidingen en 12 certificeringen.

De betalingen van de steunbedragen zal grotendeels in de loop van 2005 gebeuren.

1.2.2. INTERREG

Grensverleggend Parkmanagement

2004 was het jaar van de verdere uitwerking en start van het Interreg IIIA-project “grensverleggend parkmanagement”. GOM Antwerpen is de projectverantwoordelijke en uitvoerder

van het koepelproject en van 3 van de 12 deelprojecten. De stuurgroep van de euregio Benelux Middengebied keurde het project goed in twee fasen (juni en december 2004).

Het koepelproject omvat een grensoverschrijdend kennis- en ervaringsproces rond kwaliteit en beheer op bedrijventerreinen met opmaak van een inventaris, een website, uitwerking van deelaspecten in themagroepjes en expertklassen. De start van het koepelproject nam een aanvang met de aanwerving in oktober 2004 van een projectverantwoordelijke. Deze startte de opmaak van de inventaris, werkte een projecthandboek en communicatieplan uit en nam een aanvang met de selectie van de nader uit te werken thema's.

Koepelsecretariaat

In 2004 stond GOM Antwerpen in opdracht van de provincie in voor de coördinatie tussen de programmasecretariaten van Euregio Scheldemond en Euregio Benelux Middengebied.

De taak bestond erin het secretarissenoverleg te leiden. Zowel technische materies als de mid-term evaluatie van het programma kwamen uitgebreid aan bod. Ook werd het behalen van de N + 2-regel (timing van projecten) begeleid.

Het koepelsecretariaat heeft eveneens de vergaderingen van het Comité van Toezicht voorbereid en ondersteund. Voor een goede programma- en projectuitvoering was er regelmatig contact met de Europese Commissie.

Op 25 juni 2004 vond er in Kruibeke een Grensregiodag plaats, waarbij een overzicht werd geboden van de goedgekeurde projecten en stand van zaken van de concrete realisaties alsook een overzicht van de Europese en andere overheidsmiddelen voor deze projecten en een toelichting over de toekomst van INTERREG. Er werd een brochure over de werking van de Grensregio Vlaanderen –Nederland gepresenteerd, alsook de website voor de grensregio www.grensregioV-NL.be.

De voornaamste activiteit in 2004 voor de stafmedewerkers van ESA bij het Secretariaat Benelux Middengebied was het aanbrengen en uitwerken van grensoverschrijdende projecten.

Het secretariaat bereidde ook de vergaderingen van de stuurgroep voor en besprak de agendapunten op de nieuw opgerichte Task Force Interreg.

De medewerkers belegden contactvergaderingen met de diensten van de Provincie om te komen tot een betere samenwerking teneinde mogelijke projecten snel te detecteren.

In juni 2004 werd een brochure uitgegeven met daarin naast de algemene beschrijving van het Interregprogramma ook de voorstelling van enkele concrete projecten. In viermaandelijks nieuwsbrieven wordt verder informatie gebracht over werking van de Euregio in het algemeen.

Tot slot werd ook een informatienota opgesteld over de Interreg III A, B en C – programma's voor intern gebruik.

Volgende Interreg III-projecten met een sterke betrokkenheid vanuit de provincie Antwerpen werden goedgekeurd :

- **Baarle bijzonder – Interreg-subsidie: 50.000**

Door onderzoek in beeld brengen hoe een “status aparte” voor de gemeenten Baarle-Nassau (NI) en Baarle-Hertog (B) vorm kan krijgen vanuit Europees perspectief.

Partners : onder meer provincie Antwerpen en de gemeente Baarle-Hertog

- **In – com- clusie – Interreg-subsidie: 1.794.094**

Een bijdrage leveren aan de integratie en participatie in de samenleving (inclusie) van kinderen (1 tot 10 jaar) met een handicap die wordt gekenmerkt door een meervoudig communicatieprobleem.

Partners: onder meer het Koninklijk Orthopedagogisch Centrum Antwerpen en vzw Voluntas te Merksem

- **Grensverleggend Parkmanagement fase 1 – Interreg-subsidie : 3.484.438**

De ontwikkeling, uitwisseling en het leren toepassen van praktijkkennis over het realiseren van meer duurzame kwaliteit op bedrijventerreinen.

Partners: onder meer GOM Antwerpen

- **Grensverleggend Parkmanagement fase 2 – Interreg-subsidie : 3.273.609**

Idem fase 1

- **v@k – Interreg-subsidie : 402.917**

Opleidingsmodules voor afstandsleren om verwarming, ventilatie en koelinstallaties te ontwikkelen en vervolgens kenbaar te maken bij installatiebedrijven, sectorfondsen, het onderwijs en organisaties die zich inzetten voor werkzoekenden.

Partners: onder meer Katholieke Hogeschool Kempen te Geel, bedrijf Fegaco te Merksem en Confederatie Bouw Kempen te Turnhout

- **Benchmarkmodel klantentevredenheid – Interreg-subsidie : 181.181**

De ontwikkeling, toepassing en validatie van instrumenten voor het vergelijken van aanpak en resultaten inzake de tevredenheid van klanten in de markt van het openbaar vervoer van personen.

Partners: onder meer Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn

- **Benekempen – Interreg-subsidie : 2.000.000**

Uitwerken van een grensoverschrijdende methodiek voor het oplossen en/of beheersen van de problematiek rond zware metalen.

Partners: onder meer OVAM

- **ICT experience prototyping – Interreg-subsidie : 900.558**

Door middel van een multidisciplinaire R&D-aanpak komen tot een euregionaal (virtueel) laboratorium voor ICT experience prototyping = benadrukken van die fasen in het ontwikkelingsproces waar men ICT technologie evalueert met en aligneert op de specifieke behoefte van eindgebruikers.

Partner: bedrijf De Vlijt nv te Antwerpen

- **De kunstkraker – Interreg-subsidie : 454.500**

De rol van de musea op het terrein van kunst en kunsteducatie duidelijker maken naar het grote publiek en de toegankelijkheid van kunst in het algemeen en musea in het bijzonder, met de nadruk op de jeugd.

Partners: onder meer provincie Antwerpen, departement Cultuur (provinciaal Suske en Wiske kindermuseum)

- **Innovatievouchers – Interreg-subsidie : 396.255**

Het sensibiliseren van MKB/KMO betreffende de toegevoegde waarde van de inbreng van kennis van externe (onderzoeks)instellingen bij het innovatieproces.

Partners: onder meer GOM Antwerpen

- **E-bench – Interreg-subsidie : 210.500**

Het ontwikkelen van een geavanceerde internettoepassing waarmee Nederlandse en Vlaamse overheden op een eenvoudige en snelle manier de energie-efficiëntie van hun gebouwen kunnen bepalen en deze tevens kunnen toetsen aan vergelijkbare gebouwen.

- **Maritiem Erfgoed II (kruisproject met Euregio Scheldemond) – Interreg-subsidie : 215.850**

Via een aantal deelprojecten wil men rond de restauratie en de ontsluiting van maritiem erfgoed werken. Het promotionele aspect van dit project sluit volledig aan bij het grotere kaderproject "Restauratie en ontsluiting maritiem erfgoed".

Partner: nautisch bezoekerscentrum Rupelstreek (Toerisme Rupelstreek).

Interreg IIIC: automotive regions

Op initiatief van de GOM Limburg stelde de GOM Antwerpen samen met de stad Antwerpen zich kandidaat als partner van een Interreg IIIC project met als doel de belangrijkste actoren uit de automobieliindustrie in een netwerk samen te brengen om via uitwisseling van ervaringen en kennis en via benchmarking hun toekomstperspectieven in de vernieuwde EU te verzekeren.

Dit project werd in september 2004 bij de EU Commissie ingediend.

1.2.3. ondersteuning van streekplatformen en streekdossiers

De werkzaamheden van de streekplatformen waren hoofdzakelijk gericht op de nakende omvorming van het subregionaal beleid, waarbij zij worden samengevoegd met de Subregionale Tewerkstellingscomités tot "Sociaal-Economische Raad van de Regio" (SERR) en "Regionaal Economisch & Sociaal OverlegComité" (RESOC).

De samenwerking met de drie streekplatformen in de provincie Antwerpen werd ad hoc verder gezet rond specifieke dossiers.

In de werkgroep mobiliteit van het streekplatform arrondissement Mechelen werkte de GOM mee aan initiatieven voor de verbetering van de oost-westverbinding (N15/R6 en N16) en de invoering van collectieve bedrijfsvervoerplannen.

In het streekplatform Kempen werd actief meegewerkt aan de actualisatie van het streekmemorandum, ten behoeve van de nieuwe Vlaamse regering. De aandacht ging hierbij vooral naar de uitbouw van bedrijventerreinen, de vraag om de gemeenten Geel en Laakdal mee op te nemen in de door Europa erkende ontwikkelingszone (regionale steunkaart) en de mobiliteit met in het bijzonder de realisatie van een volwaardige noord-zuid wegverbinding.

Inzake de aanpassing van de regionale steunkaart maakte de raad van bestuur van de GOM een concreet voorstel over aan de Vlaamse overheid, opdat expansiesteun maximaal zou renderen op plaatsen waar nog bedrijfsontwikkeling mogelijk is.

1.3. informatie en studies

1.3.1. Verwerking van regionaal-economische gegevens

1.3.1.1. Jaarlijkse enquête bij het bedrijfsleven

In 2004 werd door 465 bedrijven op de enquête geantwoord. Zij vertegenwoordigen 17,1 % in de totale tewerkstelling van de bevraagde sectoren, en rapporteerden een omzetsijging met 4,1 % in 2003, maar verwachtten voor 2004 slechts een omzettoename met 0,6 %. Vooral grote ondernemingen uit de Chemie en plastics waren pessimistisch. De geënquêteerde Antwerpse ondernemingen hadden hun tewerkstelling zien toenemen met gemiddeld 1,8 % in 2003, maar verwachtten voor 2004 een daling met 1,3 %. Op het vlak van de investeringen werd een sterke groei voorspeld.

De enquêteresultaten werden op 18 juni 2004 toegelicht voor de regionale en gespecialiseerde media. De enquête werd op 21 juni uitgebreid gepresenteerd aan de leden van de provinciale Raadscommissie Economie.

1.3.1.2. “Uitgerekend....de provincie Antwerpen”

De bundel “Uitgerekend ... Antwerpen 2004: de provinciale economie in cijfers” werd afgeleverd tegen het begin van de zomervakantie. Deze bevat een bespreking van de economische conjunctuur in het voorbije jaar (2003), het rapport van de jaarlijkse enquête en de statistische bijlage met 120 bladzijden aan economische tabellen en grafieken over de provincie Antwerpen, zijn arrondissementen en zijn gemeenten.

1.3.1.3. “De regio in cijfers” op de GOM’s-koepelwebsite

De Center of Excellence (COE) “Regionale data en onderzoek”, dat de studiediensten van de vijf Vlaamse GOM’s groepeerde, stond in voor de webpagina’s “UW REGIO IN CIJFERS” op de koepelsite van de Vlaamse GOM’s www.gom.be. Er werd een statistisch luik aan toegevoegd.

1.3.1.4. Uitgeklaard... Antwerpen

“Uitgeklaard” was een nieuw initiatief van de GOM-studiedienst. Met GIS-software werd een digitale kaartenatlas met gemeentelijke economische data ontwikkeld. Op 54 kaarten worden regionale verschillen en spreiding van bevolking, de opleiding, de werkgelegenheid, de werkloosheid, de mobiliteit en het inkomen gevisualiseerd. De kaarten werden opgesteld op basis van gegevens uit de volkstelling van 1991, NIS bevolkingsgegevens van 2002, de bevolkingsprognose 2010 van het CBGS, de werkzoekendengegevens van de VDAB, de werkgelegenheidsgegevens van de RSZ en via het Steunpunt WAV.

De digitale kaartenatlas werd, samen met een bespreking van de gegevens, gepubliceerd op de website van GOM Antwerpen. Deze nieuwe aanpak laat toe de sterke en de zwakke gemeenten te detecteren op basis van diverse economische indicatoren.

1.3.1.5. Publieke dienstverlening

In 2004 werden een 70-tal schriftelijke vragen naar economisch-statistische data geregistreerd in het Delphi-systeem. De helft van de vragen was afkomstig van instellingen en één vierde van bedrijven. Veel gemeentebesturen stellen bijkomende vragen naar aanleiding van de hen bezorgde economische profielen (zie verder onder 1.3.2.2). Het Strategisch Plan Kempen (SPK) maakte intensief gebruik van de GOM-gegevens voor de opstelling van haar Toekomstplan voor de Kempen.

1.3.2. Periodieke en andere informatieve publicaties

1.3.2.1. Bedrijvengids & -databank

A. Jaarlijkse publicatie bedrijvengids Provincie Antwerpen

In 2004 werd de klassieke publicatie in boekvorm, waarbij werd samengewerkt met de Kamer van Koophandel en Nijverheid van Antwerpen-Waasland, stopgezet wegens de dalende belangstelling voor gedrukte uitgaven. Toch blijft er vraag naar een afdruk in boekvorm, waarvoor een editie in een beperkte oplage, werd afgestemd op de vraag van de gebruiker, met meerdere uitgaven per jaar.

Om in te spelen op snellere en meer gebruiksvriendelijke opvraagmogelijkheden, werd een on line toepassing ontwikkeld op de GOM-website.

Regelmatige updates houden deze databank actueel.

Via login en paswoord kan de gebruiker zijn eigen selectie op maat maken en eventueel downloaden.

Bestellingen lopen via de GOM-website.

B. Uitgave van cd-rom “Bedrijvengids Vlaanderen” editie 2004 en een internettoepassing.

Als projectleider coördineert GOM Antwerpen deze tweejaarlijkse uitgave. De gegevens uit de bestanden van de vijf GOM's worden samengevoegd tot één gezamenlijk bedrijvenbestand. De gebruiker kan eigen selecties maken aan de hand van vele criteria. Een internettoepassing geeft een idee van de diverse mogelijkheden.

C. Editie “Bedrijven op bedrijventerreinen” voor de provincie Antwerpen

In samenwerking met de GIS-afdeling verschijnen regelmatig updates van deze publicatie.

1.3.2.2. Gemeenteprofielen

In 2004 maakte de studiedienst van GOM Antwerpen nieuwe economische profielen voor de 70 gemeenten van de provincie Antwerpen.

Deze economische profielen bevatten tabellen en grafieken, cijfers en bespreking over:

- de bevolkingsstructuur
- de sectorale tewerkstellingsstructuur
- de werkloosheid
- de zelfstandigen
- het inkomen per gemeente.

Een overzichtskaart met de bedrijventerreinen en een lijst met de bedrijven in de gemeente werden eveneens opgenomen.

Het college van burgemeester en schepenen van elke gemeente ontvingen een exemplaar. Aan de gemeenten werd de mogelijkheid geboden de profielen te integreren in de gemeentelijke brochures. Zij worden eveneens actief gebruikt door de senior manager die het provinciebestuur inzet voor de economische relaties met de gemeenten. Men kan de profielen gratis downloaden van de GOM-website

1.3.2.3. GOM Info

De kwartaalpublicatie GOM Info is verschenen in februari, mei, juli en oktober 2004. GOM Info is in de eerste plaats een elektronisch magazine. Op aanvraag kan ook een gedrukte versie bekomen worden.

Deze publicatie heeft een vaste rubriek met informatie over de conjunctuur en de werkloosheid in de provincie Antwerpen. De artikels over de conjunctuur hadden de volgende titels:

- februari: de eerste tekenen van een herstel (van het vertrouwen)
- mei: een sterke omzetsdaling op het einde van het jaar
- juli: aanvang van het (omzet) herstel na de eindejaarsinzinking
- oktober: het conjunctuurherstel neemt een hoge vlucht

Een tweede rubriek bespreekt nieuw cijfermateriaal of nieuwe studies, zoals:

- Loontrekkende tewerkstelling: een stabilisatie van de tewerkstelling in 2002
- “Uitgeklaard ... Antwerpen 2004”, een nieuwe digitale kaartenatlas
- Nieuwe economische profielen voor de 70 gemeenten van de provincie Antwerpen
- GOM-enquête: onzekerheid troef bij de Antwerpse bedrijven
- “Uitgerekend ... Antwerpen 2004” is klaar
- KSZ: nieuwe statistische mogelijkheden door een koppeling van databanken
- Omzet-, export- en investeringscijfers voor 2003: ondanks de beperkte omzetgroei blijven de export en vooral de investeringen toenemen.

Een derde rubriek omvat andere initiatieven en acties van de GOM:

- Prinselijke aandacht voor duurzaam ondernemen op Vijfde Economisch Forum van GOM Antwerpen
- Studievoormiddag “Duurzame bedrijfsterreinen; terreinen van de toekomst.”
- Milieucontactnamiddag “Houtafval”
- Bedrijvendatabank GOM Antwerpen – nieuwe publicaties
- Interreg-project Grensverleggend Parkmanagement goedgekeurd
- Detailonderzoek bestemde maar onbenutte bedrijventerreinen
- Instandhouding van een stedenbouwkundig misdrijf opnieuw strafbaar

2. Realisaties van Projecten

2.1. Bedrijventerreinen in eigen beheer

2.1.1. Industrierterrein Krekelenberg-I te Boom-Niel

De GOM vorderde gerechtelijk de wederinkoop van een grondstuk waarop de koper niet tijdig een bedrijf oprichtte, maar de Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen verklaarde de vordering ontoelaatbaar wegens verjaring naar gemeen recht.

Aangezien dit vonnis ook implicaties heeft op andere overheidsinstanties die gronden via verkoop ter beschikking stellen van de industrie, ging de GOM-administratie gesteund door het Aankoopcomité Antwerpen in beroep. De stelling is dat het recht tot wederinkoop in de expansiewetgeving moet prevaleren als uitzonderingsrecht, om de naleving van bestemmingsvoorschriften en gebruiksmodaliteiten te verzekeren. Toepassing van gemeenrechtelijke verjaringstermijnen reduceert dit recht tot dode letter.

2.1.2. Industrierterrein Duwijck / Antwerpsesteenweg, fase I te Lier

In 2004 waren er drie belangrijke ontwikkelingen in het dossier van de aanleg van het bedrijventerrein te Lier:

- a) subsidiedossier Vlaamse overheid
- b) subsidiedossier Interreg
- c) Onteigening : wettigverklaring

Begin 2004 werd in overleg met de Vlaamse Administratie Economie m.b.t. de aanleg van infrastructuur, beslist om de werken te gunnen via een openbare aanbesteding, i.p.v. een onderhandelingsprocedure, en werd in het lastenboek de aanleg van de nutsvoorzieningen verlegd naar het openbaar domein. Een duidelijke fasering van de werken werd voorzien en conform het Vlarebo werd voor het grondverzet een bodembeheerrapport opgesteld.

De Vlaamse administratie Afdeling Ondersteuningsbeleid keurde het dossier in 2004 voorlopig (en in 2005 definitief) goed en kende een subsidie toe van 509.919,58 euro.

In het kader van het GOM-project "Grensverleggend parkmanagement" werd op 15 juni 2004 door de stuurgroep van Interreg voor het Benelux Middengebied een parkmanagement-project voor de zone Duwijck goedgekeurd, waardoor een subsidie van 704.399 euro kan worden ontvangen voor de aanleg van wegen-infrastructuur, de fietspaden, de gemeen-

schappelijke parkings, aanleg van de groenvoorziening en de gemeenschappelijke groenbuffers en aanleg van de waterleiding. In het kader van het koepelproject zal de GOM input leveren voor de inventarisatie van de gemeenschappelijke kennis aangaande duurzaam bedrijventerreinenbeheer en de uitwerking van een kennisthema.

Tegen eind 2004 kon GOM Antwerpen reeds circa 6 van de 13 hectares verwerven. Het merendeel van de percelen werd door tussenkomst van het Comité tot Aankoop van Mechelen minnelijk verworven. Voor twee percelen was dit echter niet mogelijk en werd gerechtelijke onteigening gevorderd voor de vrederechter te Lier. Naast de waarde van de gronden werd ook de wettelijkheid van de onteigening betwist. Bij vonnis van 8 december 2004 werd de wettelijkheid bevestigd en werd een expert aangesteld om de waarde te bepalen.

Zodoende kon GOM Antwerpen begin 2005 een eerste perceel van 4 ha verkopen aan NV Varo te Lier.

2.2. Bedrijventerreinen en ontwikkelingsprojecten in publiek-private partnerships

2.2.1. Industriezones Pullaar 1 en 2 te Puurs

2.2.1.1. Terreinuitgifte

De laatste beschikbare percelen op het industrieterrein Pullaar I werden in 2004 op de markt gebracht. De raad van bestuur besliste op 15.12.2003 tot de principiële toewijzing van een grondstuk van 3.721 m² aan de firma Oudimmo, een reeds op de zone gevestigd transportbedrijf. In september 2004 keurde de GOM een toewijzing goed voor de resterende 6 hectare op Pullaar I aan Fiege NV. Deze optie viel naderhand weg wegens een voorkeur van het bedrijf voor een grotere terreinname op het nog te ontwikkelen terrein Pullaar II, waardoor een stuk van 3,5 ha kan worden voorbehouden voor de beschermde werkplaats Klein Brabant. De resterende 3 hectare zullen wellicht nog in 2005 worden verkocht.

2.2.1.2. Mobiliteit - ontsluiting

In de voorschriften van het Provinciaal Ruimtelijk uitvoeringsplan voor Pullaar 2 staat dat er geen bouwvergunning mag worden afgeleverd voor gebouwen of infrastructuur op het terrein zolang er geen bouwvergunning werd afgeleverd voor de ontsluiting van dit terrein naar de N16. Anderzijds moet Pullaar 2 als voorafname op de Brabantse Poort op korte termijn ruimte voor economie ter beschikking kunnen stellen. De druk om dit ontsluitingsprobleem op korte termijn op te lossen is bijgevolg groot.

TV3V, verantwoordelijk voor de aanpak van zwarte punten, heeft in nauw overleg met de administratie Wegen en Verkeer, het provinciebestuur, de gemeente Puurs, de GOM en Alcon Couvreur een inrichtingsvoorstel getekend. Na het bepalen van de exacte locatie was immers gebleken dat de ontsluiting van de nieuwe industrieterreinen te Puurs een gedeelte van de reserveterreinen van Alcon Couvreur zou innemen. Dit stemde Alcon USA ongerust over de toekomstperspectieven. Na een schrijven van de gouverneur aan Alcon USA werd een voor alle partijen aanvaardbare oplossing uitgewerkt. De oplossing neemt weinig ruimte in beslag, waardoor de terreininname voor Alcon tot een minimum kan worden herleid. Daarnaast kan Alcon via een planologisch attest het behoud van de huidige bouwlijn aanvragen, waardoor er geen bebouwbare oppervlakte wordt weggenomen. Met een tewerkstelling van meer dan 800 werknemers over een periode van 10 jaar ziet het bedrijf zijn toekomstmogelijkheden in Puurs gewaarborgd.

2.2.1.3. Onteigening Pullaar II

De GOM werd met het besluit van 12 juli 2004 erkend als onteigenende instantie voor Pullaar II. Niettegenstaande de hoogdringendheid voor de onteigening van het dossier Pullaar II met de Provincieraadsbeslissing van 27 mei 2004 werd ingeroepen, werd deze niet bekomen. Door de versnelde aanpak van het ontsluitingsdossier op de N16 en de vrees dat met een gewone onteigeningsprocedure geen flexibele terreinontwikkeling kan plaatsvinden, is naderhand een aanvullend of nieuw besluit gevraagd om alsnog de procedure bij hoogdringendheid te kunnen toepassen. GOM Antwerpen heeft hiervoor een bijkomende motiveringsnota ingediend bij minister Van Mechelen.

2.2.2. industrieterrein Krekelenberg-II te Boom

2.2.2.1. Onteigeningsdossier

Op 4 september 2003 diende GOM Antwerpen het dossier voor de onteigeningsmachtiging in bij Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van Grembergen. Dit diende te worden aangepast en werd na beslissing van de raad van bestuur van 16 februari 2004 opnieuw ingediend.

Om zich garant te kunnen stellen ten opzichte van OVAM voor eventuele saneringskosten, werd een eerder verricht oriënterend bodemonderzoek op de risicopercelen, conform verklaard, waarbij de percelen opgenomen werden in het register van verontreinigde gronden, maar geen beschrijvend bodemonderzoek diende te gebeuren. Er werd een addendum toegevoegd aan de overeenkomst met de private partner B.C.&E., waarin gestipuleerd wordt dat B.C.&E. instaat voor alle kosten van onderzoek én sanering van mogelijke vervuiling en dit ter volledige vrijwaring van de GOM.

Op 28 april 2004 werd de machtiging bekomen. Vermits het grootste deel van de omliggende percelen reeds in eigendom van de GOM was (overdracht van de gronden van het Vlaams Gewest en de Belgische Staat), diende nog slechts 2,5 hectare verworven te worden van twee eigenaars.

2.2.2.2. Opmaak PRUP

In 2004 werkte het provinciebestuur verder aan de opmaak van een Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan (PRUP) voor de bestemmingswijzing van lokaal naar regionaal bedrijventerrein. Hiervoor werd op geregelde basis bilateraal overleg gepleegd en formeel advies uitgebracht. De buffering van de woonwijk, de ontsluiting van het terrein naar de A12 en de aanleg van een vrachtwagenparking waren de belangrijkste aandachtspunten. Daarnaast waren bijkomende afspraken noodzakelijk:

1. Een bijkomend onteigeningsplan wordt opgemaakt voor de verwerving van de bufferzone tussen het bedrijventerrein en de woningen in de Kruiskenslei (Boom).
2. De zonevreemde woningen langsheen de Potaardestraat (Niel) blijven behouden om deze later te herbestemmen naar een zone-eigen bestemming.
3. Bijkomende garanties voor de buffering tussen het bedrijvenpark De Potaarde (privé-project) en de woningen in de Potaardestraat werden op papier gezet.

De officiële procedure voor het Provinciaal Ruimtelijk uitvoeringsplan start in 2005.

2.2.2.3. Onteigening gronden Prayon

De NV Prayon, eigenaar van een deel van de terreinen, betwistte de geldigheid van de onteigeningsmachtiging en diende een verzoekschrift tot nietigverklaring van het onteigeningsbesluit in. Conform het procedurereglement van de Raad van State kon de GOM Antwerpen een verzoekschrift tot tussenkomst indienen. De GOM zag echter af van dergelijke tussenkomst, vermits de Raad van State zijn bevoegdheid verliest om uitspraak te doen over de onwettigheid van een onteigeningsbesluit van zodra de Vrederechter gevat wordt door een onteigeningsvordering. De GOM heeft begin januari 2005 het aankoopcomité verzocht om op te treden.

2.2.3. Slachthuis Antwerpen

De raad van bestuur keurde op 4 februari de verkoop en desaffectatie goed van de hallen 1 en 2. Sinds 17 december 2004 is Anthe, de privé-investeerder voor het project, eigenaar van dit gedeelte van de site met de opdracht om er een groothandelsmarkt te realiseren.

De waterzuiveringsinstallatie die GOM Antwerpen met Europese steun op de site heeft gebouwd, is operationeel en werd op 28 mei opgeleverd. Hierdoor beschikt de site over een eigen waterzuiveringsinfrastructuur die geschikt is voor alle gevestigde bedrijven en de lozingsnorm voor oppervlaktewater behaalt.

2.2.4. Oude Vismarkt, Antwerpen

In dit PPS-dossier werd in de loop van 2004 geen wezenlijke voortgang geboekt, ingevolgde de gewijzigde beleidsopties bij de private partner Mercator die het project niet tot haar kernactiviteiten rekent en mogelijk begin 2005 uit het samenwerkingsverband zal verdwijnen.

2.2.5. Muggenberg (Greenhill) te Putte

Op 21.06.04 werd de motiveringsnota ter verantwoording van de onteigeningsmachtiging voor de KMO-zone “Muggenberg” te Putte goedgekeurd, waarop aan de bevoegde Vlaamse Minister om machtiging werd verzocht tot verwerving bij onteigening.

2.2.6. Massenhoven-Ranst

Het terrein Massenhoven-Ranst werd met de gewestplanwijziging van 1998 bestemd tot regionaal bedrijventerrein met openbaar karakter. Op 23 april 2004 besliste de Vlaamse Regering over de nadere uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal. Binnen het actieprogramma werd er gevraagd op korte termijn het terrein te ontwikkelen.

GOM Antwerpen ondernam stappen om een beter inzicht te krijgen in de ruimtelijk-economische potenties van dit terrein (31,6 hectare bruto oppervlakte). Een aantal elementen zijn specifiek voor het terrein zoals: gedeeltelijke eigendom in handen van Aminal, de buffering van de waterbekkens, de ontsluiting tot aan de openbare weg, de aanwezigheid van bossen en waterlopen en de mogelijke aanleg van kade–infrastructuur. Ook werd de interesse bij de privé ontwikkelaars afgetast. Uit deze gesprekken bleek dat het terrein over ontwikkelingspotentieel beschikt. Er wordt nu onderzocht op welke wijze en met wie de GOM een PPS kan afsluiten.

2.3. Studiesyndicaten voor publiek-private partnerships

2.3.1. Studiesyndicaat Schawijck (Kapelleveld-II)

Het studiesyndicaat Schawijck stond op een laag pitje. Het was enerzijds wachten op een beslissing van de Vlaamse Regering over het Economisch Netwerk Albertkanaal (zie 1.1.1.5.), anderzijds is het nodig te wachten op de studie over de ontsluiting van de groot-schalige ontwikkeling ten noorden van het Q8 tankstation te Wommelgem–Ranst vooraleer met de effectieve uitvoering van het terrein kan gestart worden.

2.3.2. Studiesyndicaat Vaartland - Willebroek

Het studiesyndicaat Vaartland focuste zich op de uitwerking van het geïntegreerd gebiedsgericht strategisch plan voor de Brabantse Poort (zie 1.1.1.3.). Er werd een groot aantal zoekzones ingebracht in dit afbakeningsproces. Half 2005 zal het provinciebestuur het eindrapport over de Brabantse Poort goedkeuren. De acties binnen het actieprogramma met betrekking tot nieuwe industrieterreinen kunnen dan via een PPS-overeenkomst met Vaartland NV worden aangepakt.

2.4. Bedrijvencentra

De bedrijvencentra (BC) in de provincie Antwerpen, opgericht via de GOM met financiële middelen van de Vlaamse regering, worden elk jaar geëvalueerd. In 2004 werd gerapporteerd over het werkjaar 2003. In totaal werden zeven bedrijvencentra geëvalueerd. Met uitzondering van het Kempens bedrijvencentrum te Turnhout en BC De Wolkammerij werd in de vijf andere BC's een meer dan behoorlijke bezettingsgraad opgetekend. De gemiddelde werkgelegenheid van de aanwezige bedrijven schommelt rond het normale niveau van 3 à 3,5 eenheden. De formule blijft succesvol: nog steeds vinden vele starters de weg naar een BC en de daar aangeboden begeleiding.

Met het besluit van 05.09.2003 betreffende de subsidiëring van bedrijventerreinen, wetenschapsparken en bedrijfsgebouwen, voorziet de Vlaamse regering niet enkel in steun aan bedrijfsgebouwen in oprichting, maar ook aan bestaande bedrijvencentra voor de modernisering of uitbreiding van hun gebouwen. Deze steun kan gebeuren in de vorm van een bijkomende participatie van de GOM in het kapitaal of via een rechtstreekse subsidie van de kosten.

Het BC Noordoost Antwerpen (NOA) NV besliste op 26.02.2004 een moderniseringsdossier via de GOM in te dienen en de GOM keurde dit goed. De administratie Economie aanvaardde het dossier en de modernisering werd aansluitend gerealiseerd.

Enkele bedrijvencentra bereidden een dossier voor om in te dienen in 2005.

2.5. participatie in stedelijke (sociale-economie) projecten en in Regionale Incubatiecentra voor sociale economie

Sociale Startcentra (Regionale Incubatiecentra)

In het kader van het decreet Meerwaarde-economie bleef het Bureau voor Projectassistentie (zie hierna) in 2004 nauw betrokken bij het tot stand komen en mee opstarten van de sociale startcentra in de provincie Antwerpen.

Regio Turnhout:

Regionaal Incubatiecentrum Kempen (RICK) rondde zijn eerste werkingsjaar succesvol af met 24 ingediende aanvragen bij de Vlaamse administratie, waarvan er reeds 7 goedgekeurd werden (dit betekent minimaal 77 nieuwe arbeidsplaatsen).

Regio Mechelen:

De vroegere PIDPA-gebouwen, waar kantoren en atelierruimte ter beschikking was, werden toegewezen en einde juni werd een manager aangeworven, Herwig De Lannoy, die op 1 oktober 2004 in dienst trad.

Op 2 december 2004 organiseerde “De Beitel NV” een persconferentie naar aanleiding van de officiële erkenning als RIC Mechelen op 15 november.

2.6. Bureau voor Projectassistentie

Het Stuurgroep van het Bureau voor Projectassistentie heeft op 23 februari haar jaarverslag over 2004 gepubliceerd.

De belangrijkste highlights van het voorbije werkjaar zijn:

- Ondersteuning van tewerkstellingsprojecten: het organiseren van een opleiding rond het thema ‘rapporteren’ werd voorbereid. Deze opleiding zal doorgaan in het voorjaar van 2005, in samenwerking met de UA.
- Het PRO.M.I.S.E.-project werd uitgedacht naar aanleiding van de peterschapsprojecten. “PRO.M.I.S.E.” staat voor PROfessionalisering van het Management In de Soci-ale Economie. Coördinatoren en verantwoordelijken in sociale-economie bedrijven krijgen met dit project de kans om een twee jaar durende opleiding “management in de sociale economie” te volgen bij de UAMS te Antwerpen.
- In 2004 werd de nieuwe website van het Bureau voor Projectassistentie gelanceerd: www.hetbureau.be. In januari werd hiervoor promotie gevoerd. De jaarlijkse kerstkaart werd aangevuld met een speciaal ontworpen kalender 2004 en een nieuwe folder met daarop onze gegevens en ons nieuwe webadres.

- Enquête naar de lokale besturen: Het BPA wenste zicht te krijgen op aantal en inhoud van de bestaande projecten sociale economie in gemeentelijke organisaties en OCMW's.
- SOLO: dit projectidee van STC Turnhout werd in 2004 herschreven en ingediend bij een aantal subsidiegevende instanties.
- RICK nv (Sociaal Startcentrum Kempen): de projectmanager van het BPA zetelt in de adviesgroep van het RICK, dat erkend werd vanaf 15 september. De leden van deze groep zullen vanaf de oprichting van de nv overgaan naar de raad van bestuur.
- Trividend (Participatiefonds voor de sociale economie): de projectmanager van het BPA zetelt sinds 2 juni 2004 in het Investeringscomité, dat maandelijks bijeenkomt om aanvraagdossiers te bespreken.
- In 2004 organiseerde het Bureau voor Projectassistentie zelf twee studiedagen:
 1. Op 29 juni werd de verlenging van het PRO.M.I.S.E.-project bekend gemaakt.
 2. Op 15 juni vond een infodag plaats voor lokale besturen in het arrondissement Turnhout.

2.7. Pienternet

Pienternet publiceert eveneens een eigen jaarverslag. Dit wordt op de eigen website, www.pienternet.be gepubliceerd.

Als belangrijkste realisaties van Pienternet kunnen voor 2004 worden vermeld:

- jongerensite voor Rubens 2004
- partner in Equal-project e-business in samenwerking met Syntra
- website in samenwerking met Stedelijke Musea Lier naar aanleiding van expo "Face-lifts"
- special rond abdijbibliotheken naar aanleiding van de expo "Een zee van toegelaten rust" in de Fabiolazaal
- participatie schoolfestivals Stress Factor 6
- stand met buttonmachine en infokiosk met bedrijvenspel tijdens openingsweekend FotoMuseum
- opdracht voor en uitwerking van foto-opdracht en expo "Labelled"
- expo van foto-opdracht in CC De Velinx, Tongeren
- publicatie catalogus "Labelled, dragers en tekens"
- actieve betrokkenheid bij het opstellen van het beleidsplan Centrum voor Beeldcultuur - Multimediaal FotoMuseum

2.8. Luchthaven Deurne

Aansluitend op een beslissing van de provincieraad stemde de Raad van Bestuur er op 10 mei 2004 mee in dat de GOM namens het provinciebestuur een principe-overeenkomst zou aangaan met de Vlaamse overheid waarbij indien aan zekere voorwaarden wordt voldaan, w.o. een overtuigend businessplan, met een te selecteren exploitatiepartner een vennootschap zou worden opgericht die de luchthaven van Antwerpen zal exploiteren, de ondertunneling van de Krijgsbaan zal aanleggen en een bedrijvenzone zal exploiteren.

Op 18 mei werd de principe-overeenkomst ondertekend door alle partners, het Vlaamse Gewest en de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) , de Hoge Raad voor Diamant, de GOM Antwerpen en het Havenbedrijf van Antwerpen. Zij legt de inbreng en de voorwaarden vast en werd afgesloten onder opschortende voorwaarde dat alle partners instemmen met de keuze van de commerciële partner en dat zij het businessplan, de aandeelhoudersovereenkomst en de statuten van de vennootschap goedkeuren.

Op 6 oktober werden de voorstellen van de drie weerhouden kandidaat-exploitatie-partners aan de beoordelingscommissie toegelicht. Eén combinatie werd in november weerhouden voor verdere onderhandelingen.

3. Promotie-activiteiten

3.1. Investeringspromotie - publicaties

3.1.1. Flanders' Business Newsletter

Ook in 2004 gaf GOM Antwerpen, in samenwerking met de andere GOM's en in opdracht van de Vlaamse overheid, Flanders Business Newsletter uit, een driemaandelijks Engelstalige uitgave in 8.000 exemplaren, die beoogt om Vlaanderen wereldwijd als investeringsregio te promoten. Als hoofdthema's werden de hervormingen bij Export-Vlaanderen, de chemie-sector, de automobielsector en de Vlaamse Havens besproken.

3.2. Investeringspromotie: missies en acties

Missie Taiwan en Korea

Van 24 mei tot 1 juni nam GOM Antwerpen deel aan een gezamenlijke Dienst Investeren Vlaanderen – GOM investeringsmissie naar Taiwan en Korea.

Er werd promotie gevoerd op de AMPA-beurs (onderdelen automobielsector) en op Computex (computers en aanverwante). Tevens werden er twee investeringsseminaries georganiseerd (Taichun en Taipei), werden er bedrijfsbezoeken afgelegd en contacten gelegd met beroepsfederaties en autoriteiten.

De raad van bestuur van ESA keurde op 20 december 2004 de economische missie naar Japan van 10 tot 18 juni 2005 goed. Deze zal plaatsvinden in het kader van de wereldtentoonstelling die van 25 maart tot 25 september 2005 plaatsvindt in het Japanse Aichi. Bedrijfsbezoeken, seminars en get-togethers voor de "captains of industry" worden gepland.

3.3. Economisch Forum

GOM Antwerpen organiseerde op 6 februari een vijfde Economisch Forum over "Duurzaam Ondernemen". Dit thema was aangereikt door ZKH Prins Laurent als voorzitter van het Koninklijk Instituut voor Natuurlijke Rijkdommen en Technologie (KINT). De Prins hield zelf de openingsrede. Dit forum was pilootproject voor vervolgmanifestaties met de andere GOM's en ontwikkelingsmaatschappijen in andere Belgische provincies.

Het zesde Economisch Forum "een formule voor chemie - Hoe kan Antwerpen wereldcentrum voor chemie blijven?" belichtte het belang van de chemische industrie voor de provincie Antwerpen en de uitdagingen waarvoor de sector zich geplaatst ziet. Naast Gouverneur Paulus en député Frank Geudens namen John Dejaeger, CEO van BASF Antwerpen en Vlaams minister Kris Peeters het woord.

Beide fora kenden een grote opkomst met veel tussenkomsten en genoten ruime weeklank.

3.4. Overige

GOM Antwerpen maakte deel uit van de werkgroep City Marketing die de Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland oprichtte in het kader van het routeplan 2012 om de stad Antwerpen te promoten. Op 22 juni presenteerde de werkgroep de resultaten op een studiedag.

4. Bedrijfsdiensten

4.1. Algemene informatie en eerstelijnsadvies; begeleiding van investeringen

Ook in 2004 hielp de GOM Antwerpen dagelijks bedrijven met hun concrete vragen en verstrekte hen informatie over steunmaatregelen, risicokapitaal, ruimtelijke ordening, milieu en toeleveranciers.

Daarnaast hielp de GOM bedrijven door hen in contact te brengen met derden (overheidsdiensten of privé-maatschappijen).

Door het verstrekken van adequate informatie en door een verregaande dienstverlening konden buitenlandse kandidaat-investeerders in hun zoektocht naar de ideale vestigingsplaats worden overtuigd voor Antwerpen te kiezen.

4.1.1. Subsidieleidraad voor het bedrijfsleven

GOM Antwerpen gaf, in samenwerking met de andere GOM's, een nieuwe subsidieleidraad uit. In deze editie werden diverse materies uitgebreider toegelicht en in 7 deelbrochures onderverdeeld:

- U heeft startersplannen
- U investeert – kleine en middelgrote ondernemingen
- U investeert – grote ondernemingen
- U denkt innovatief
- U werft aan of zoekt steun voor opleidingen
- U heeft internationale ambities
- U werkt energie- en milieubewust.

Deze brochures zijn on line consulteerbaar. Men kan ook de gedrukte versie aanvragen.

4.1.2. Brochures ruimtelijke ordening

De GOM paste de bestaande brochures 'Bedrijf en Stedenbouwkundige vergunningen' en 'Zonevreemde bedrijven' aan aan de recente wetgeving. De opmaak van een nieuwe brochure over het handhavingsbeleid werd gestart. In 2005 wordt deze afgewerkt.

4.1.3. Brochures milieu

De zes bestaande milieubrochures werden weer regelmatig geactualiseerd. Van elke titel werden meer dan 100 exemplaren gedownload of verspreid:

- Bedrijf en milieu
- Steunmaatregelen voor milieu-investeringen en energiebesparende investeringen
- Milieuchecklist
- Handleiding milieuvergunningsaanvraag
- Milieujaarplanning
- Het opstellen van een milieujaarverslag, emissiejaarverslag en het jaarverslag van de milieucoördinator

4.1.4. Brochure risicokapitaal

De brochure Risicokapitaal werd voor het vijfde opeenvolgende jaar volledig herwerkt heruitgegeven. Ze biedt een overzicht van alle in Vlaanderen actieve risicokapitaalverstrekkers en is raadpleegbaar op internet. Er is tevens een gedrukte versie beschikbaar.

4.1.5. G-Magazine

G-magazine verscheen in 2004 drie keer. Met deze uitgave houdt de GOM bedrijfsleiders op de hoogte van algemene thema's die hen aanbelangen en van acties die de GOM organiseert.

4.2. Promotie van Export

4.2.1. Op de siertoer

GOM Antwerpen organiseerde op zondag 19 september 2004 voor de achtste maal "Op de Siertoer" in de provincie Antwerpen, samen met de provincies Oost- en West-Vlaanderen. 13 Antwerpse siertelers toonden de bezoekers een interessante variëteit aan struiken, vaste planten, snijbloemen, perkplanten en vormbomen.

De bezoekers maakten door middel van informatieve rondleidingen kennis met de diverse aspecten van deze moderne sierteeltbedrijven met hun aandacht voor milieuvriendelijke productiemethodes en technologische vernieuwing en hun zorg voor een hoge kwaliteit.

4.2.2. Groepsdeelname beurzen

Op de volgende beurzen werd een GOM-groepsstand ingericht:

- World of event- Wiesbaden (3-4 maart), 9 bedrijven waarvan 1 Antwerpse deelnemer;
- Salon de l’Emballage-Parijs (7-12/12), 7 deelnemers, waarbij 1 Antwerps bedrijf.

4.3. Internationale samenwerking

4.3.1. Relaties met China

Om optimaal te kunnen profiteren van de economische boom in China, besteedt GOM Antwerpen reeds enkele jaren grote aandacht aan dit land. Naast het begeleiden van Chinese kandidaat-investeerders werden er in samenwerking met derden vier seminars georganiseerd in het kader van de Prinselijke Missie.

4.3.2. Acties Centraal & Oost-Europa

4.3.2.1. Malopolska (Polen)

Volgende acties met de Poolse regio Malopolska werden in 2004 uitgewerkt:

- In maart bezocht de regionale TV van Krakau de provincie Antwerpen. Hieruit ontstonden twee reportages over de economische en culturele troeven van de provincie. Deze reportages werden twee maal met groot succes in de Malopolska regio uitgezonden.
- De toetreding per 1 mei van Polen tot de EU kreeg eveneens grote aandacht. Bij de B2B dagen in Antwerpen Expo werd op 6 mei hierover een seminarie gehouden. Dit economisch gebeuren werd ondersteund door een paar culturele evenementen (Poolse film en optreden van een Poolse muziekgroep). Een officiële delegatie uit de Malopolska regio was bij deze acties aanwezig.
- In juni en in september 2004 volgde telkens een groep Poolse juweliers cursus op het Gemmologisch instituut te Antwerpen.
- Van 28 november tot 1 december 2004 werd in samenwerking met Bepolux een handelsmissie naar Rzeszów en Krakau georganiseerd. Een tiental bedrijven namen er aan deel.
- Gedurende het hele jaar bleef het Antwerps Contactpunt te Krakau actief en begeleidde meerdere bedrijven en instellingen in hun Poolse contacten.

4.3.2.2. Leningrad oblast (Rusland)

- In maart 2004 bracht gouverneur Serdyukov een officieel bezoek aan de provincie Antwerpen waarbij de samenwerking voor een volgende periode van drie jaar werd verlengd.
- Eveneens in maart bracht een handelsmissie uit de Leningrad regio een bezoek aan Antwerpen.
- Deze missie gaf aanleiding tot een aantal contacten, die op hun beurt resulteerden in een missie van een vijftal Antwerpse bedrijven naar de Leningrad regio.
- Verder werden enkele lopende dossiers van Antwerpse bedrijven bij de overheid van de Leningrad regio ondersteund.
- Tenslotte verzorgde de GOM Antwerpen de coördinatie van de culturele en medische projecten van de provincie in de oblast.

4.3.3. Samenwerking met Europese regio's

In 2004 werden volgende acties ontwikkeld:

- Netwerking: contacten werden gelegd met personen en organisaties voor informatie en samenwerking (Export Vlaanderen, DIV, VOKA-Kamers van Koophandel, Unizo, VIL, Stad Antwerpen, HRD, ...).
- Voorbereiding deelname Quinzaine Française (oktober 2005): overleg met Franse consul-generaal. Voorbereiding investeringsseminarie in samenwerking met Infopunt Europa, Voka-Kamers van Koophandel, Export Vlaanderen en het VIP evenement voor bedrijfsleiders in de Arenbergschouwburg.
- Voorbereiding Europese netwerking 2005: nota's over Schotland, Marseille: economische, politieke en culturele opportuniteiten werden onderzocht in het kader van de Europese regionetwerking. Voorbereidingen bestaan uit: keuze regio (onderzoek), contacten leggen met Export Vlaanderen, Kamers van Koophandel en andere organisaties en starten met samenstelling van het programma.

4.4. Innovatie en Technologie-overdracht

4.4.1. Relatie met andere Antwerpse innovatieactoren

- In 2004 werden de banden aangehaald met Designcentrum de Winkelhaak. De adviseur technologische innovatie verbreedde zo zijn activiteit van zuiver technologische innovatie naar design en productontwikkeling. Deze nieuwe samenwerking leidde tot de organisatie van een seminarie rond merken tijdens Creative Pool (design-

evenement). Daarnaast is er de deelname aan het Europees project CONCreaS (zie hierna).

- GOM Antwerpen zetelt in de Raad voor het Industrieel Onderzoeksfonds en Innovatiebeleid van de Universiteit Antwerpen.
- Daarnaast zetelde de adviseur technologische innovatie in het Strategisch Comité van de Hogeschool Antwerpen – Industriële Wetenschappen en Techniek en in de stuurgroep RIS (Regionale Innovatie Stimulering) Antwerpen.

4.4.2. Projectwerking

- Het Interregproject “Kennisvouchers ter bevordering van grensoverschrijdend contractonderzoek” werd succesvol afgesloten.
- Een vervolgproject “Innovatievouchers” werd voorbereid. Het zal omvangrijker zijn qua geografisch gebied en aantal weg te zetten vouchers.
- GOM Antwerpen werd uitgenodigd ondersteunend mee te werken aan het project CONCreaS. Dit Europees project wil het ondernemerschap bij jonge designers/productontwikkelaars ondersteunen.
- Het project Edison met als doel wetenschapspopularisering bij jongeren ging van start. GOM Antwerpen verzorgde hier de link naar het bedrijfsleven.

4.4.3. Begeleiding bedrijven bij innovatieactiviteiten

- In totaal maakten 4 bedrijven een dossier voor het IWT op. Drie dossiers werden goedgekeurd, één bevindt zich nog in de evaluatiefase.
- In totaal werden 46 bedrijven bezocht. In een gesprek werd nagegaan waar GOM Antwerpen het bedrijf kon helpen in haar innovatieactiviteiten en waar doorverwijzingen mogelijk waren. De meeste bedrijven werden pro-actief bezocht. Voor ongeveer 75% van de bedrijven volgde na dit gesprek een vervolgproject (bijvoorbeeld in contact brengen met onderzoekspartners, IWT-dossier, Interreg,...).

4.4.4. Activiteiten

- Er is nog steeds een duidelijk overaanbod aan informatieavonden rond innovatie georganiseerd door derden. Op deze avonden zijn bovendien meestal bedrijven aanwezig die reeds vertrouwd zijn met het nut van innovatie. Omdat we juist de bedoeling hebben bedrijven te overtuigen van het nut van een professioneel innovatiemanagement (voornamelijk de onzichtbare bedrijven) benaderen we hen pro-actief op een directe manier. Er wordt dus naar de bedrijven gegaan in plaats van hen uit te nodigen voor een informatieavond.

- Innovatieclubs in samenwerking met Unizo
- Seminarie “Merken” in samenwerking met Designcenter de Winkelhaak
- Er werden 3 sessies “Datamining in octrooidatabanken” gegeven.

4.4.5. Waterfront

Er werd actief deelgenomen aan het beheerscomité van Waterfront. Daarnaast werd het initiatief genomen tot een grondruil om het perceel van Waterfront gemakkelijker bebouwbaar te maken.

4.5. Toelevering

4.5.1. Informatie & promotie

4.5.1.1. Toeleveringsinventaris

Een nieuwe software voor de toeleveranciersdatabank zorgde voor een sterke impuls om Vlaamse toeleveranciers met hun technische toeleveringsactiviteiten via een internettoepassing te promoten. Uit de statistieken blijkt dat deze databank dagelijks wordt geconsulteerd. Een uitbreiding naar andere sectoren zal doorgevoerd worden in 2005.

4.5.1.2. Publicatie “Toeleveren vandaag”

De elektronische nieuwsbrief “Toeleveren Vandaag” werd gunstig ontvangen bij de bedrijven die erom vragen. De directe interactie via website-toepassingen versterkt de band tussen deze ondernemingen en de GOM Antwerpen.

De gedrukte versie werd vervangen door een driemaandelijkse katern bij het weekblad “Vraag en aanbod” dat een oplage heeft van 12.000 exemplaren.

4.5.2. Toeleveringsacties en –beurzen

Toeleveringsbeurzen

Op volgende vakbeurzen richtten de GOM’s een groepsstand in:

- Interregio–Brussel (21-24 september): 15 deelnemers waarvan 2 Antwerpse bedrijven;
- ESEF- Utrecht (16-19 maart), 16 deelnemers waarvan 1 Antwerpse bedrijf;
- Midest- Parijs (7-12/12), 9 deelnemers.

Toeleveringsacties

Het project “Grensoverschrijdende cluster toeleveren en uitbesteden” ging van start. Het doel is toeleveringsbedrijven uit de regio’s Nederlands Limburg, Noord-Brabant en de Vlaamse provincies Limburg, Antwerpen en Vlaams-Brabant in een clusterverband te doen samenwerken. Vertrekkende van de behoefte van de uitbesteder wordt er gezocht naar complementaire bedrijven, die door samenwerking een completer aanbod van activiteiten naar deze uitbesteder kunnen aanreiken.

Beursdeelname

GOM Antwerpen had een promotiestand op de beurzen B2B te Antwerpen en Mechelen. Hierop presenteerde GOM Antwerpen zich als een dienstverlenende organisatie met een aantal disciplines gericht op het informeren en begeleiden van bedrijven op het gebied van milieu, toelevering, innovatie, subsidies, ruimtelijke ordening.

4.6. Bedrijfsadviesdienst Ruimtelijke Ordening

De bedrijfsadviesdienst Ruimtelijke Ordening ontving 79 aanvragen voor advies of ondersteuning van bedrijven of particulieren/kandidaat-ondernemers met betrekking tot stedenbouwkundige problemen. De adviesdienst beantwoordde deze adviesaanvragen. Bij complexere dossiers werd overgegaan tot een plaatsbezoek en persoonlijke bespreking.

Knelpuntennota Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening

In samenwerking met de andere Vlaamse GOM’s analyseerde GOM Antwerpen de knelpunten in de wetgeving en de toepassing van de stedenbouwkundige reglementering. In de knelpuntennota formuleerde de GOM beleidssuggesties om te komen tot een beter vergunningen- en handhavingsbeleid. De nota werd overgemaakt aan de bevoegde ministeriële kabinetten.

Brochures

De brochures ‘Bedrijf en stedenbouwkundige vergunning’ en ‘Zonevreemde bedrijven’ werden volledig geactualiseerd conform de huidige wet- en regelgeving.

KMO-contactdag van het provinciebestuur

De GOM werkte actief mee aan de KMO-contactdag, die plaatsvond op 19 november en volledig in het teken stond van “Ruimte voor ondernemen”. De contactdag bracht het tekort aan bedrijventerreinen onder de aandacht en bood een plaats voor overleg over de manier waarop de gemeenten en de bedrijfswereld verstandig naar elkaar kunnen toe groeien.

4.7. Bedrijfsadviesdienst Milieu

4.7.1. Bedrijfsbegeleiding

De bedrijfsadviesdienst milieu van de GOM begeleidde een veelheid aan Antwerpse bedrijven (en enkele buitenlandse investeerders) bij hun vragen rond milieu. De thema's waarrond vragen werden gesteld omvatten: milieuvergunningen, milieuvoorwaarden, bedrijfsinterne milieuzorg, subsidies en steunmaatregelen, bodemsanering, milieuheffingen, afkoppelingsbeleid, afvalwaterzuivering, afvalbeheer, innovatie... Het bestand van milieubedrijven werd verder actueel gehouden.

4.7.2. Acties naar bedrijven

De organisatie van milieu-infodagen blijft een markante activiteit. Hierbij komen bedrijven in contact met de bevoegde ambtenaren en – indien opportuun via een mini-beurs – met leveranciers van specifieke producten en diensten.

Twee milieucontactdagen en drie infosessies werden voor milieucoördinatoren georganiseerd:

- 01.04.2004, Provinciehuis, mcd "Het nieuwe VLAREA" (120-tal deelnemers);
- 20.12.2004, Provinciehuis, mcd "Milieusubsidies" (50-tal deelnemers):
gezamenlijke infosessies GOM, Argus, Ecolas, Provinciaal Veiligheidsinstituut;
- 23.09.2004, Opendeur bij OVAM;
- 18.11.2004, Opendeur bij VMM;
- 16.12.2004, Opendeur bij AMINAL, de gemeente en de provincie.

Op de IFEST-beurs (19-22/10/2004 te Flanders Expo) werd voor de 7^e keer een gemeenschappelijk GOM-Startersdorp georganiseerd. Hieraan namen 7 bedrijven deel, waarvan 3 Antwerpse. Dankzij onze ondersteuning konden deze jonge bedrijven zich profileren op deze belangrijke vakbeurs.

4.7.3. Milieuadvisering & -beleid

Een geactualiseerde gemeenschappelijke Knelpuntennota werd met de milieu-adviseurs van alle GOM's uitgewerkt. Naast de ervaringen van de milieuadviseurs, werden ook opmerkingen meegenomen van 4 rondetafelgesprekken met milieudeskundigen van intermediairen, federaties, consultants, en van milieucoördinatoren van vooraanstaande Vlaamse bedrijven, zodat deze nota een breed draagvlak heeft. Naast het signaleren van de knelpunten zelf geeft de nota ook steeds een aanzet tot mogelijke oplossingen.

Een projectvoorstel "Haalbaarheidsstudie naar duurzame samenwerkingsverbanden op industrieterrein Geel Punt" werd in het kader van het PIAV-programma uitgewerkt. Dit project

werd slechts als reserve-project weerhouden en door deze onzekerheid inzake financiering kon het project niet opgestart worden.

4.7.4. Diversen

- Verdere medewerking werd gegeven aan de “Adviesraad Milieuzorgsystemen” van Lloyd’s.
- GOM Antwerpen nam opnieuw het voorzitterschap waar van de evaluatiecommissie in het project “Milieucharter provincie Antwerpen”. Ook werd in deze hoedanigheid de Academische Zitting van het Milieucharter-project geleid op 25 juni 2004 bij Philips Lighting in Turnhout.
- Samen met FENAVIAN werd een PRESTI-5-project rond afvalpreventie opgestart.

4.8. Bevordering van het ondernemen

- De Bizidee ondernemingsplanwedstrijd voor starters kende een groot succes. Bedoeling is het aanmoedigen van nieuwe ondernemingen door het organiseren van een wedstrijd, die het beste ondernemingsplan bekroont met een behoorlijke geldprijs. GOM Antwerpen begeleidde diverse jonge starters door hun ondernemingsplan kritisch te analyseren.
- GOM Antwerpen was eveneens aanwezig op de startersdag van UNIZO in Edegem en Kasterlee. Op beide locaties kwamen ongeveer 1.000 bezoekers voor inlichtingen over het starten van een onderneming. Velen hebben echter nog geen onmiddellijke plannen, doch wensen geïnformeerd te zijn. Informatie over subsidies was de meest gestelde vraag.
- Op vraag van de Vlaamse administratie Economie werd er een gezamenlijke stand van de Vlaamse GOM’s georganiseerd op een contactdag voor de Vlaamse ondernemers. De bezoekers hadden grote belangstelling voor de diverse seminars. Ook de GOM-stand kon op heel wat belangstelling rekenen. Een algemene GOM-brochure met de bedrijfsgerichte diensten kende veel succes.
- GOM Antwerpen organiseerde in juni een infosessie in het Provinciehuis rond het financieren van een onderneming. Er waren 40 bedrijven aanwezig.

5. Diversen

5.1. Samenwerking

In diverse redevoeringen vroeg de GOM-voorzitter, Gouverneur C. Paulus, aandacht voor de problemen en mogelijkheden van de provincie Antwerpen. In het bijzonder stonden daarbij de economische bedrijvigheid en het maatschappelijk welzijn van de bevolking centraal.

Traditioneel is er tussen GOM Antwerpen en het Provinciebestuur een intense samenwerking. Naast de vanzelfsprekende interactie met de provinciale GOM-bestuurders, neemt de directie van GOM-ESA deel aan de vergaderingen van de provincieraadscommissie Economie en Landbouw.

De raad van bestuur van GOM Antwerpen en de Provinciale Raadscommissie Economie brachten op 21 september 2004 een werkbezoek aan de winnaar van de SpringBOK 2004 te Kontich, de firma Xeikon te Lier en het nabijgelegen bedrijventerrein Duwijck dat GOM Antwerpen ontwikkelt.

Met heel wat andere instanties en organisaties werd ad hoc samengewerkt en overlegd:

- de intercommunales voor economische ontwikkeling van de arrondissementen Antwerpen, Mechelen en Turnhout
- gemeentebesturen
- de andere Vlaamse GOM's
- privaatrechtelijke verenigingen zoals Streekplatformen, UNIZO, VOKA, de Groepering der Havenbelangen van Antwerpen (Alfaport), het Samenwerkingsverband Strategisch Plan Kempen, enz.
- vzw Antwerpen Congresbureau waarin namens GOM Antwerpen 6 bestuursmandaten worden opgenomen.
- de Raad van Advies van de Vlaamse Vervoersmaatschappij, waarvan een GOM-medewerker lid is.

5.2. Communicatie en externe relaties

- Meerdere medewerkers stonden ervoor in om alle publicaties en evenementen, zowel inhoudelijk als qua vorm, tot een samenhangend geheel te brengen. Het elektronisch publiceren op de website en het elektronisch verzenden van publicaties vond meer en meer zijn weg in de organisatie.
- Het vlot verloop van tal van evenementen zoals contactdagen en seminaries, de opvang van delegaties uit het buitenland en het organiseren van missies naar het buitenland, vergde een bijzondere aandacht en inzet.
- Stafmedewerkers namen deel aan diverse congressen, symposia en studiedagen.

- Ook in 2004 werd door vorsers, organisaties, studenten en anderen veelvuldig op de GOM-administratie en -bibliotheek een beroep gedaan voor het bekomen van informatie en documentatie over het sociale en economische leven in onze provincie.

5.3. Logistiek - Informatica

Daar GOM Antwerpen gebruik maakt van recente ICT-faciliteiten om de productiviteit en de professionaliteit te verhogen, is een permanente en hoogwaardige ICT-ondersteuning een noodzaak.

De tendens om te beschikken over een up-to-date computernetwerk werd dan ook voortgezet. De bijzonderste acties waren het verder uitbouwen van het serverpark met Windows 2003.

Tevens werden er zware inspanningen geleverd door de ICT-dienst en de administratie voor het up-to-date houden van de bedrijvendatabank (Delphi), inclusief de daartoe nodige opleiding om het systeem efficiënt te kunnen gebruiken. Het Delphi-dossieropvolgingssysteem kreeg trouwens meerdere grote updates.

5.4. E-government

Op 3 mei werd de overkoepelende website van de 5 GOM's, www.gom.be, gelanceerd.

De nieuwe site bundelt heel wat informatie en adviesdiensten die bij alle GOM's op dezelfde wijze wordt aangeboden. De site is thematisch uitgewerkt en steeds voorzien van de juiste contactpersonen per thema met hun telefoonnummer en e-mail adres. Van starter tot volwaardige ondernemer vinden hun weg.

Voor bezoekers die geen antwoord op hun specifieke vraag vinden, biedt het "bedrijvenloket" een oplossing. Via een aanvraagformulier kan iedereen zijn vraag stellen.

Per thema hebben de GOM's onderling een "center of excellence" opgericht met de deskundigen van alle GOM's in de betreffende materie.

Aangezien zij over hun thema dagelijks in contact staan met bedrijven zowel als met de bevoegde administratie, hebben ze ook de verantwoordelijkheid voor het beheer en de updating van de informatie op de website.

We hopen dat deze aanpak met directe betrokkenheid garant zal staan voor een dynamische, degelijk gestoffeerde en up-to-date website.

Een projectgroep controleert op regelmatige tijdstippen de updating van de site onder leiding van GOM Antwerpen.

PUBLICATIES

In de loop van 2004 werden door GOM Antwerpen volgende publicaties uitgegeven:

- Realisaties 2003 van GOM Antwerpen – ESA (gratis)
- Activiteitenverslag 2003 (gratis)
- Uitgerekend de provincie Antwerpen, 2004 (gratis)
- Just figure(s) ... Antwerp (2004) (gratis)
- Bedrijvengids Provincie Antwerpen:
adresboek van bedrijven uit de industriële, handels- en dienstensector waar minimum 5 personeelsleden tewerkgesteld zijn, 2004 (75 euro)
- Internetversie Bedrijvengids Provincie Antwerpen.
Toegang tot onze geactualiseerde bedrijvendatabank. Intekening via onze website onder de rubriek databanken (100 euro)
- Toeleveringsdatabanken (computer outprint), 2004
 - Metaal
 - Elektrotechniek
 - Kunststoffen en rubber
 - Industriële dienstenAlle vier de delen verkrijgbaar in Nederlands – Frans – Engels – Duits.
- Subsidieleidraad voor het bedrijfsleven:
verschillende brochures naargelang het onderwerp, 2004 (gratis).
Regelmatige updates.
- Risicokapitaal:
overzicht van de risicokapitaalverschaffers actief in Vlaanderen, 2004 (gratis)
- Gemeenteprofielen van elk van de 70 gemeenten van de provincie Antwerpen, april 2004 (voor 1 exemplaar van Stad Antwerpen 9 euro + 1 euro port- en administratiekosten, alle andere gemeenten 1 euro + 1 euro port- en administratiekosten; bij bestelling van grote aantallen worden de werkelijke portkosten aangerekend)
- Bedrijven op bedrijventerreinen Provincie Antwerpen, 2004 (gratis).
Regelmatige updates
- Brochures van de Milieucel
 - Bedrijf en milieu (gratis)
 - Milieuchecklist (gratis)
 - Milieujaarplanning (gratis)
 - Handleiding milieuvergunningsaanvraag (gratis)
 - Subsidieleidraad "U werkt energie- en milieubewust"
- Brochures van de Adviesdienst stedenbouw en ruimtelijke ordening
 - Bedrijf en stedenbouwkundige vergunning (gratis)
 - Zonevreemde bedrijven (gratis)
- Periodieken
 - GOM-info (voorheen GOM-nota's) (driemaandelijks, gratis)
 - Toeleveren Vandaag (driemaandelijks, gratis)
 - Flanders Business Newsletter (driemaandelijks, gratis)

Antwerpen, 14 april 2005

ISSN 0771-8292

D/2005/2609/4